

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 1

Citește textul cu voce tare.

Nu numai că n-am pierdut, prin cărți, aderența la realitate, dar s-a întâmplat exact pe dos: am învățat să înțeleg realitatea, de fapt realitățile, până în cele mai neașteptate detalii, tocmai din cărți. Cărțile m-au pregătit pentru toate fețele realității, pentru toate fețele omului, cum n-ar fi putut s-o facă nimeni și nimic. A fost un antrenament deosebit de util, mai ales pentru momentele dure ale vieții mele. Crede-mă, e tot realitatea acolo, numai că, fără cărți, aș fi avut nevoie de sute de vieți ca s-o cunosc în atâtea variante.

De aceea oamenii care trăiesc între cărți sunt, în genere, mai toleranți decât ceilalți, mai înțelepți, mai greu de manipulat. Este partea care îmi place cel mai mult la literați. Nu au atâtea prejudecăți ca semenii lor mai puțin citiți și mi se par mai normali, dacă e vorba de normalitate. Eu n-am avut niciodată probleme să fac trecerea între ce e în cărți și ce e în viață, la mine cele două universuri sunt în simbioză. Or, asta în biologie înseamnă ajutor reciproc, folos reciproc.

Cât despre cărțile care mă înconjoară ... păi sunt, dimpotrivă, ca un scut cald. Mă sperie casele în care nu sunt cărți, biblioteci, le simt imediat răceala. Intru și, oricât de plăcută ar fi casa, am un sentiment inconfortabil. Cărțile înseamnă lume, sunt acolo toate dramele și bucuriile personajelor, în casele cu cărți nu te poți simți singur. Unde sunt cărți, e viață ...

(Fără cărți aș fi avut nevoie de sute de vieți,
interviu cu Ioana Pârvulescu, în **Dilemateca**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre relația dintre literatură și viață? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 2

Citește textul cu voce tare.

Ca avocat improvizat al apărării, resping hotărât ideea că literatura e un moft, un lux, bună numai când n-ai ce face. Și afirm, dimpotrivă, că literatura e prezentă dintotdeauna în viața noastră cotidiană, dar că mulți nu-și conștientizează sau nu acceptă ideea acestei prezențe. Ca argumente, reamintesc doar câteva lucruri, foarte simple. Mai întâi: nu cred să existe mamă – fie săracă, fie bogată, de la țară sau de la oraș – care să nu citească sau recite sau improvizeze versuri ori povești pentru copiii ei mici; poeziile cantabile sau jucăușe îi liniștesc, îi amuză și le dezvoltă memoria, poveștile le țin trează atenția, le incită imaginația, le sporesc informațiile despre lume, îi împrietenesc cu ea etc. Apoi: ce sunt proverbele pe care le folosesc oamenii la tot pasul, dacă nu literatură? Sau versurile unor cântece care le fac plăcută o petrecere? Sau distihul referitor la copii, veșnic repetat: „Cine are, să-i trăiască, cine nu, să nu-și dorească”? [...] Oftează „nu credeam să-nvăț a muri vreodată”? Citează din Eminescu. Aruncă într-o conversație, amuzați, formula „curat murdar”? E Caragiale! (În paranteză fie spus, dacă s-ar contabiliza câte formulări caragialești au intrat în limbajul lor de toate zilele, ar fi șocați.) Zic ei, în fața unei situații dilematice, „a fi sau a nu fi”? Citează din Shakespeare.

(Mariana Codruț, **Literatura și criza**, în **Românul imparțial**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre rolul literaturii în viața noastră? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 3

Citește textul cu voce tare.

[...] *mass-media este pusă să ne arate numai apocalipticul. Cum te smulgi un milimetru din ecranul televizorului – dai numaidecât de normalitate, eficiență, eleganță, inteligență sobră, elitarism profitabil, bun-simț mercantil*, subtilitate și rafinement, de seninătate, moralitate, minți luminate și suflete de aur.*

De cealaltă parte, întâlnirile cu cititorii, liceeni și studenți, pe care le-am avut în ultimii doi-trei ani, mi-au retezat pesimismul, mi-au tufnit cinismul și cenzurat amarul. [...] Ajuns la întâlnirile cu ei resemnat, acrit și acuzator, am avut copleșitoarea surpriză să-i văd ahtiați de lectură ...

Am vorbit uneori și câte trei ceasuri fără pauză: despre relația globalism-naționalism [...], despre nevoia de frumusețe și armonie într-o lume a urâtului, a sarcasmului și a dizarmoniei ...

Sigur că am dat și de indiferență, snobism, aroganță, incultură, provocări [...], însă covârșitoare au fost amalgamul de cuminenie, responsabilitate, determinare, convingerea că numai inteligența te salvează, setea de moralitate, profesionalism și eficiență.

(Dan C. Mihăilescu, **La depresia generală**, în **Dilema veche**)

mercantil*, adj. – comercial, negustoresc

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre imaginea lumii pe care o reflectă mass-media? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 4

Citește textul cu voce tare.

În august 1926 profesorul nostru a organizat caravana ca și-n ceilalți ani, cu aceiași oameni și aceleași animale. Ne-am continuat cercetările hotărâți, din simpatie pentru el, să-l suportăm din nou distracțiile și capriciile. Domnu' Stamatîn [...] se prezenta ca un fel de țârcovnic firav, cu bărbuță rară și chelie precoce, care se uita foarte de aproape și atent prin ochelarii lui, disjungând și reclădind elementele, cu toate acestea era de mirare în ce distracții comice cădea uneori. [...]

Mentorul nostru avea plăcerea să ne călăuzească adânc „în țara necunoscută”. [...]

— Îmi închipui, ne zise Stamatîn, că niciodată n-ați văzut, în alte părți, locuri așa frumoase prin măreția posomorâtă pe care și-au păstrat-o din vremea când, după convulsiile geologice, s-au fixat în această formă nouă. [...]

După ce i-am cerut să se explice, l-am lăsat să vorbească.

— Dumneavoastră ați crezut, zâmbi el, că eu sunt un simplu adunător de roci. E adevărat că, din această îndeletnicire, mi-am făcut o profesie; disciplina ei m-a dus, însă, pe cărări cotite, în altă parte. Deprinzându-mă a cerceta scoarța pământului și a trage concluzii, a restaura un ev de acum o mie de milenii din câteva oase împrăștiate, am ajuns să-mi pun probleme de aceeași natură [...]. Am ajuns să prețuiesc și să iubesc aceste alcătuiți vii ale religiei străvechi a pământului acestuia, găsind în ele însăși gândirea strămoșilor mei și însuși sufletul lor.

(Mihail Sadoveanu, **Creanga de aur**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre rolul unui mentor în viața unui tânăr? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 5

Citește textul cu voce tare.

Adică, ce să facă? îl întrebă Rafael, uitându-se cruciș și lăsând să atârne printre dinți jumătate de limbă, precum unii copii grei de cap din jurisdicția lor. Păi, dacă Milică voia cu tot dinadinsul să-l pună în situația lui, el prefera să se pună în situația fericitorilor ălor săraci cu duhul. [...]

Pe măsură ce se lumina de ziuă, devenea tot mai volubil. Milică îl știa cum e [...] un izvor nesecat de sfaturi, la care toată omenirea să se adape. Nu-l prea lua în seamă de obicei, dar de astă dată l-a luat și a fost cum nu s-ar fi putut mai rău. Peste câteva zile, Rafael și-ar fi mușcat mâinile pentru sfaturile lui. Mai bine și-ar fi văzut de treabă și l-ar fi lăsat pe Milică să se legene în voie în iluzia aia nămolosă, dar care uite, că de bine, de rău, îl ținea lângă el; păi, bineînțeles c-a iubit și s-a umilit, toată lumea trece prin așa ceva [...].

Aia e, că nu s-a putut stăpâni, tocmai când ar fi trebuit. Principiile și sfaturile lui de doi bani l-au lăsat singur, învinovățindu-se, dezvinovățindu-se [...].

(Radu Aldulescu, **Mirii nemuririi**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifice în textul dat?

2. Care este opinia ta despre importanța sfaturilor primite de la un coleg/prieten? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 6

Citește textul cu voce tare.

Este clar că există o ușoară anxietate în legătură cu „asaltul” englezei [...]. Engleza nu este numai un extraordinar vector al științei și tehnicii, ci și limba internetului, ceea ce pune probleme suplimentare. Ea acționează în permanență asupra limbii native a specialiștilor, fiind un factor de presiune asupra acesteia. [...] Se ajunge astfel la utilizarea unor termeni pentru care există echivalent în română. Fenomenul se răsfrânge și asupra unor traduceri obișnuite și este greu de spus dacă este cauzat de sentimentul că engleza exprimă mai bine noțiunea respectivă ori de lipsa cunoștințelor solide de limbă sau pur și simplu din comoditate. Nu întâmplător, în glumă sau mai în serios, unii cercetători adaugă împrumuturi „din necesitate” și celor „de lux” împrumuturile „din lene”. [...] În mod paradoxal, această lipsă de cunoaștere adaugă în conștiința utilizatorului încărcătura enciclopedică necesară pentru ca termenul să se consolideze. Unele cuvinte împrumutate din engleză se dovedesc extrem de productive în limba română, ridicând probleme atunci când se pune problema includerii lor în lista de cuvinte a unui dicționar.

(Florin Vasilescu, **Dicționarele academice și problema neologismelor**, în **Limbă și literatură**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul citat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre limbajul utilizat de tineri în comunicarea cotidiană? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 7

Citește textul cu voce tare.

Ai mei erau profesori; când lucrau și nu trebuiau deranjați – erau cu nasul în cărți –, iar când voiau să se simtă bine, iarăși deschideau o carte și citeau. Trebuia să-mi găsesc ceva de făcut, să tac, să mă joc în liniște. Ei făceau ceva foarte plăcut, așa mi se părea mie, atunci, ceva ce eu nu puteam face. Puteam să gust pe furate cafeaua mamei (era amară, o ciudățenie de adult), puteam să dansez pe muzica din biroul tatei (și ne plăcea amândurora să dansăm), puteam asculta discuțiile dintre cei mari. Dar când ei citeau, mă excludeau din peisaj și asta a fost, probabil, începutul cel mai adânc, visceral, al poftei. Pofta de citit. De a cunoaște plăcerea lor, mie refuzată. Posibilitatea de a înțelege povestea de acolo, chiar dacă nu erau și „poze”; de fapt, cele mai multe din cărțile lor erau fără poze, chiar și cele cu povești pentru mine (erau ediții pentru oameni mari, mi s-a explicat); când am protestat (dacă ar fi avut poze, măcar, puteam încerca să ghicesc despre ce era vorba și singură), mama mi-a spus că n-am decât să le desenez eu însămi. Ceea ce a însemnat începutul unei fulminante cariere (secrete) de ilustratoare de carte: am desenat pe marginile albe ale edițiilor pentru oameni mari [...]; am desenat ilustrații de carte până când s-a apropiat liceul și admiterea și am decis că vremurile nu erau făcute pentru desenatori de carte.

(Ioana Bot, **Pofta vine citind**, în volumul **Care-i faza cu cititul?**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre descoperirea adevăratei vocații? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 8

Citește textul cu voce tare.

Nu poți iubi lumina, fără să iubești în același timp oamenii. [...]

Iubim doar ce nu se aseamănă, în felurite privințe. Iubim dorințele noastre. [...]

Adesea, cântărind oamenii, m-am înșelat pe jumătate, niciodată în întregime. Dar cu cât mă înșel mai mult, cu atât mai mult merită să mă înșel astfel, deoarece aici nu e vorba decât de viața frumoasă, sănătoasă ca apa de izvor și puternică, la fel ca fulgerul.

Iubesc omul, când poartă în sine, încă de la naștere, dragostea pentru prietenie. [...] Asta costă scump, dar niciodată dezamăgirile îndurate n-au fost și nu vor fi în stare să micșoreze suma dorințelor mele.

Îmi caut pretutindeni norocul [...]. Joc totdeauna larg, deoarece nu pot suferi zgârcenia. Dacă mă înșel, nu pierd nimic: celălalt e-n pagubă. Nu pierzi nimic, când te dăruiești în întregime. Altminteri, ar însemna că poți spune despre soare că-și sleiește forțele, când se dăruie fără cruțare și fără alegere. Și cu atât mai rău pentru ghețari, care totuși se topesc ei înșiși! Dar când câștig, pun mâna pe-o comoară! Vorbesc despre sentimentul prieteniei [...].

(Panait Istrati, **Neranțula**, în **Chira Chiralina și alte povestiri**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre cultivarea prieteniei? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 9

Citește textul cu voce tare.

Se trezise mai devreme, mult mai devreme, așa cum i se întâmpla întotdeauna când avea vreo grijă și acum mai stătea încă în pat, în timp ce încet-încet o cuprindea regretul că va trebui să se dea jos, să se îmbrace și să plece, de acasă, din sat, deși ea singură hotărâse, cu o seară în urmă, când se întorsese de la proces că trebuie să plece, că sentința pe care o auzise era un pericol de care trebuia să se apere într-un fel, desigur, nu fugind din sat, dar oricum, acolo, la București i se putea face dreptate, cel puțin așa credea, convinsă că a trebuit să i se întâmple acest necaz ca să-și dea seama în ce inerție trăise până atunci, când de fapt dorise tot timpul să plece. De când se știa trăise sub semnul călătoriei și clipele ei cele mai plăcute erau înaintea somnului, când putea visa în voie, pleca, în gând, de fiecare dată, dar acum trezindu-se din somn, hotărârea cu care adormise o sperie, de ce să fugă, de ce să coboare din patul ei așa de repede, nu cumva condamnarea pe care o auzise la proces nu era decât un pretext ca să se poată duce la București unde spera să-l poată găsi pe Matei? Sigur, mai exista o șansă la recurs, însă cu cineva trebuia să se sfătuiască, ar putea merge la Jeni, bărbatul ei era jurist, respinsese soluția asta de la început, cum să apară învinsă în fața fostei sale colege?

(Mariana Șipoș, **Mersul pe ape**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
  - b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut ale acestuia.
  - c. Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
2. Care este opinia ta despre importanța experiențelor diverse de viață? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 10

Citește textul cu voce tare.

În general, arhitectul observase că spiritul tinerilor cu care avea mai des de a face e suspicios, oscilant, tras între doi poli: admirația subită pentru câte un om matur (veșmânt schimbat al instinctului supunerii filiale) și o recalitrantă tot atât de subită, degenerând în dezamăgire și dispreț sarcastic pentru același om. [...] Cunoștea pe tinerii din fața sa, iar în aceste condiții, ei, paralizați de superstiția omului matur, disimulau fie făcând paradă de exuberanță, fie tăcând. Ioanide se întreba dacă Tudorel aflase cazul cu Sultana în dimineața acelei zile; și, cu toată recea stăpânire de sine, avu însuși senzația de a privi oblic, interpretând totodată privirea aceea hotărât piezișă a lui Tudorel drept conștiință a complicității. Poate Tudorel nu știa nimic. Nu era chip de a verifica, fiindcă de l-ar fi întrebat, răspunsul negativ nu i-ar fi inspirat încredere. Problema conștiinței lui Tudorel rămânea (gâdea Ioanide) pentru totdeauna indisolubilă. De aceea trecu peste ea și întreabă pe băiat cum merge cu studiile, cum petrece, silindu-se a fi cât mai camaraderesc. Îi contempla în același timp fața. [...] O ezitare continuă întrerupea vorbele și gesturile. Cu cine semăna oare la moral? căuta Ioanide o imagine în arhiva familiei, sprijinit pe teoria saltului peste o generație a tipurilor ereditare.

(G. Călinescu, **Biletul Ioanide**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre asemănările/deosebirile dintre generații? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 11

Citește textul cu voce tare.

Un proces de negociere real este cel în care nu există numai o singură parte care câștigă și una care pierde, ci implică o situație în care există ambele părți câștigătoare.

Definițiile simple ale negocierii sunt cele care privesc diferențele de părere între interlocutori, astfel încât, pornind de la idei și interese diferite, orice proces de negociere trebuie să se bazeze pe înțelegerea motivelor divergente dintre aceștia. Ca ideal, negocierea presupune intersecția unor părți dinamice existente și proiectarea lor într-un timp viitor. Opțiunile în cadrul negocierilor se nasc atunci când noile condiții prestabilite sau noile concluzii apărute sunt cele care îi afectează, în egală măsură, pe toți participanții la actul negocierii și devin cele mai bune opțiuni pentru cei implicați direct sau indirect în acest proces complex, născându-se soluțiile comune.

Negocierea presupune un ansamblu real de tehnici utilizate între cel puțin doi parteneri pentru a ajunge la un consens, condiții în care se naște în mod nemijlocit un dialog în scopul atingerii unui punct de vedere acceptabil, comun asupra unei probleme aflate în discuție, cum ar fi: tranzacții comerciale, cooperare economică, abordarea de facilități fiscale sau comerciale, aderarea la diferite instituții sau organizații ș.a.m.d.

(Regis Roman, **Elemente de istorie și sociologie politică**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre importanța stăpânirii tehnicilor de negociere? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 12

Citește textul cu voce tare.

Ce este așadar „greu” și ce e „ușor” în studiul textelor literare. În legătură cu această chestiune s-a vorbit cel mai adesea despre „dificultatea” textelor înseși [...]. Între profesorii de specialitate pare să fie destul de larg răspândită convingerea că recunoașterea intuitivă a gradului de dificultate a diverselor texte este neproblematică: poezia unui Alecsandri sau a unui Coșbuc e „ușoară”, Eminescu sau Bacovia sunt „așa și-așa”, Ion Barbu sau Nichita Stănescu sunt „grei” etc. Indiferent de variațiile de apreciere într-un caz concret sau altul (cât de dificilă este, de exemplu, poezia lui Leonid Dimov? Dar a lui Mircea Cărtărescu? Proza lui Holban? Cea a lui Mircea Eliade sau a lui Mircea Nedelciu? Teatrul lui Marin Sorescu? Cel al lui Eugen Ionescu sau Matei Vișniec?), pare să existe un consens destul de solid în ce privește ideea că gradul de dificultate poate fi stabilit, cu oarecare precizie, cercetând textele înseși, altfel spus, că acest grad de dificultate ar fi o proprietate intrinsecă* a obiectului, în speță, a fiecărei opere literare.

Să ascultăm însă și părerea electricianului care, atunci când îi spun că nu mă pricep să schimb o siguranță arsă, îmi aruncă o privire uimită și compătimitoare. Privite din acest unghi, lucrurile apar într-o cu totul altă lumină: „ușor” sau „greu” este ceea ce știi sau nu știi să faci tu însuși.

(Liviu Papadima, **Cântarul de texte (și alte greutăți)**, în **Perspective**)

*intrinsec, adj. – care constituie partea lăuntrică, proprie și esențială a unui lucru

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre ce înseamnă „greu” și „ușor” în viața cotidiană a unui adolescent? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 13

Citește textul cu voce tare.

O mare importanță trebuie acordată însușirii unor deprinderi de „lectură creatoare”, consacrate prelucrării cunoștințelor reținute pe baza lecturii, sub forma întocmirii de rezumate, conspecte și planuri, a efectuării unor teme scrise de sistematizare și fixare a cunoștințelor, de valorificare a cunoștințelor prin elaborare de referate, compuneri, eseuri, lucrări de trimestru (semestru) sau de an, articole etc. și supunerea unora dintre acestea discuției colective, prin organizarea de microsimpozioane, ședințe de cerc etc.

Deoarece se manifestă o tendință vădită de a însoți manualul cu utilizarea unui număr sporit de alte mijloace și materiale auxiliare, capătă însemnătate deprinderea folosirii în mod frecvent a unor culegeri de texte originale, crestomații, culegeri de exerciții și probleme, atlase, albume, hărți, colecții de materiale demonstrative, discuri, benzi de magnetofon, seturi de diapozitive special realizate pentru a însoți unele manuale etc. [...]

Gustul pentru lectură și deprinderea lecturii se formează în timp și într-un context în care se poate vorbi de un adevărat „cult al cărții”, de o cultură a lecturii.

(Ioan Cerghit, Metode de învățământ)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre importanța formării deprinderilor/tehnicilor de lectură? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 14

Citește textul cu voce tare.

Lexicul unei limbi, departe de a fi un ansamblu static, se află într-o continuă mișcare, îmbogățire, transformare, creându-se mereu noi unități lexicale, iar altele, care nu mai corespund nevoilor vorbitorilor, fiind împinse treptat spre periferia vocabularului și, cu timpul, scoase din uz. Această dinamică este caracteristică evoluției pe verticală a oricărei limbi literare. Mutațiile lexicale se produc fie în cadrul sistemului intern al limbii, fie sunt rezultatul contactelor lingvistice, directe sau indirecte, cu alte idiomuri*.

Stratul cel mai nou al lexicului, neologismele constituie un indice elocvent al înnoirii limbii, pe măsura progresului civilizației moderne, care reclamă continuu termeni adecvați și expresivi pentru noțiuni concrete, pentru realități, invenții, perfecționări de tot felul. Ca atare, un dicționar de neologisme, în același timp explicativ, normativ și etimologic, are tocmai o asemenea menire, de a înlesni publicului larg înțelegerea justă a termenilor neologici și folosirea lor proprie.

În lingvistica românească sunt considerate neologisme împrumuturile recente, intrate în limbă începând cu a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, precum și o serie de cuvinte formate în interiorul limbii prin combinarea a două sau mai multe elemente formative, dintre care cel puțin unul este neologism.

(Florin Marcu, **Marele dicționar de neologisme**)

idiom*, s.n. – termen generic pentru limbă, dialect, subdialect sau grai

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării ?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre folosirea abundentă a neologismelor în comunicarea orală/scrisă? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 15

Citește textul cu voce tare.

*Formula **cu dedicație** e un clișeu destul de transparent al limbajului politic și jurnalistic actual. Pe lângă sensurile curente (de exemplu, cel în care dedicația e materializarea în scris a unei destinații: cărți cu dedicație) [...], formula a căpătat un sens ironic, fals eufemistic, cu referire la licitațiile sau deciziile trucate, orientate de la bun început în favoarea unei persoane sau a unei firme, instituții etc. [...]*

În DEX 1998, definiția cuvântului devenise destul de concretă și restrictivă: „text scris pentru cineva pe o carte, pe un album etc. în semn de omagiu sau de afecțiune”. În comunicarea curentă din ultimele decenii, nu acesta era, totuși, cel mai frecvent context de apariție a cuvântului. Situația de a scrie (sau de a cere) o dedicație pe o carte e mai rară, implicându-i doar pe autori și pe frecventatorii librăriilor sau ai târgurilor de carte; în schimb, de o mare popularitate – în rândul unor categorii sociale largi și nu neapărat instruite – s-a bucurat actul de a cere (mai ales în emisiuni de radio specializate) transmiterea unor melodii ca formă de urare pentru o persoană anume. Practica dedicațiilor muzicale, oferind ocazia unor exprimări în public ale afecțiunii furnizează astăzi numeroase exemple de limbaj non-standard.

(Rodica Zafiu, **Cu dedicație**, în **România literară**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre clișeele care există în limbajul actual? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 16

Citește textul cu voce tare.

Pădurea, ca subsistem al spațiului verde geografic al României, este perfect integrată în acesta, aflându-se într-o indiscutabilă legătură cu celelalte subsisteme. [...] Recunoașterea rolului extrem de important al pădurilor în crearea și menținerea calității mediului de viață pe Terra, și implicit în țara noastră, conștientizarea pericolului destabilizării acestui mediu prin distrugerea lor, a generat un curent de opinie în favoarea conservării și ocrotirii pădurii, în condițiile în care presiunea demografică, prin creșterea densității populației, se înscrie pe o curbă ascendentă. [...]

În ultimii ani [...] acțiunile necugetate ale unui segment al populației au dus la defrișări necontrolate și importante ca volum, în condițiile în care numărul locuitorilor scade constant. [...]

Patrimoniul forestier al României se extinde în prezent pe o suprafață de 6,341 milioane hectare, din care pădurile dețin 6,339 milioane hectare, ceea ce semnifică, în medie, 0,28 ha pădure/locuitor; iar problema primordială care se pune în prezent este declanșarea unui proces susținut de împădurire în timp util, pentru a menține măcar la valori constante suprafața forestieră a țării.

(Melinda Câdea, Florina Bran, **Spațiul geografic românesc**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre rolul pădurii în menținerea calității vieții? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 17

Citește textul cu voce tare.

Ghețarii plutitori alcătuiesc un alt pericol pentru navigația maritimă.[...]

Pericolele mult mai mari le prezintă aisbergurile înalte (munți de gheață sau ghețari plutitori) pentru navigația din Atlanticul de Nord și zonele subantarctice. Pe măsură ce înaintează spre latitudini joase, ei se topesc cu încetul. Gheața lor este formată cu deosebire din apă dulce, desprinzându-se din ghețurile polare de pe uscat, din cauza mai multor împrejurări: scurgerea gheții pe pantele munților, presiunea internă existentă sub scoarță, din cauza greutateii gheții, a condițiilor climatice, a eroziunii produse de valuri și de curenții marini și mai puțin din cauza cutremurelor. Odată ajunși la suprafața apei, își încep călătoria mânați de curenții marini. Cea mai mare parte a masei ghețarului se află sub nivelul mării și cu atât mai mult este afundat, cu cât gheața este mai compactă. În Atlanticul de Nord, ei au o formă neregulată, căci se desprind din blocul de gheață al Groenlandei, unde relieful este accidentat, în timp ce în emisfera sudică se detașează din platforma continentală a uscatului antarctic, având o formă tabulară.[...]

Cât privește înălțimea situată deasupra nivelului apei, aceasta este sub 100 m.[...]

Apropierea unui ghețar plutitor se anunță printr-o răcire a aerului și a apei. Identificarea lui cu ochiul liber este în funcție de gradul de vizibilitate.

(Claudiu Giurcăneanu, **Înfruntând natura dezlănțuită**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/ de conținut.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre capacitatea omului de a înfrunta forța naturii? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 18

Citește textul cu voce tare.

Pe teritoriul României, cu un relief variat, se găsesc numeroase tipuri de lacuri (lacurile de pe litoralul Mării Negre și din Delta Dunării, lacurile glaciare din etajul muntos alpin). Lacurilor naturale li se asociază cele construite de om cu câteva secole în urmă (iazurile din Câmpia Moldovei, Câmpia Română și Câmpia Transilvaniei), altele de circa 3-4 decenii (lacurile de acumulare de interes hidroenergetic, alimentare cu apă, piscicol, agrement).

În ceea ce privește numărul și suprafața totală a lacurilor, se constată o dinamică a acestor parametri, deoarece multe lacuri de luncă au dispărut prin îndiguire și desecare, iar altele au apărut pe arterele hidrografice, respectiv lacurile de acumulare antropice*. La nivelul anilor '70 s-a estimat cifra de 3450 de lacuri, din care 1150 (27%) erau antropice, însumând o suprafață de 2620 km².

În anul 2002, deși multe lacuri de luncă au fost desecate, prin creșterea numărului de lacuri antropice la 1975, numărul total de lacuri din România nu s-a modificat semnificativ, dar s-a mărit suprafața totală (circa 4600 km²). [...] Dintre cele 1975 de lacuri antropice, în 400 de lacuri (cele mai mari) se stochează un volum de 15 miliarde m³ de apă, aceasta fiind folosită în hidrocentrale, pentru alimentarea cu apă potabilă și industrială a diferitelor așezări, pentru pescuit și agrement.

(Petre Gâșteșcu, **Lacurile Terrei**)

*antropic, adj. – referitor la om, care servește omului

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre avantajele unei regiuni cu relief variat? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 19

Citește textul cu voce tare.

Când am avut curiozitatea, cu câțiva ani în urmă, să revăd locul care era pământul bunicilor și am descoperit un șantier de trasare a noilor străzi ale orașului, ca și acum când m-am lăsat să alunec pe puținele amintiri pe care le mai am de la ei, sentimentul dominant este acela că lumea bunicilor apare azi nu numai fermecătoare, dar și plină de sens, un sens depărtat de tot ce a urmat mai apoi și devenit aproape exotic. Bunii mei aparțineau unei civilizații închegate care a fost distrusă de istoria care a venit peste ei, luându-le copiii în școli și, apoi, în închisori. O civilizație și o lume din care, abia acum descoperim, cât de bine ar fi fost să ni se mai poată hrăni rădăcinile. Când mă gândesc însă că, înainte de Primul Război Mondial, bărbații plecau din Blandiana în America să facă bani, iar acum jumătate din sat – de data asta și cu femeile – e plecată în Spania, nu pot să nu admit că, într-o formă sau alta, – asemenea unui râu, oricât de chinuit de stăvilare – istoria își regăsește formele ca să curgă mai departe.

(Ana Blandiana, **Cartea cu bunici**, volum coordonat de Marius Chivu)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?

2. Care este opinia ta despre influența bunicilor asupra educației copiilor? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 20

Citește textul cu voce tare.

Până la doisprezece ani am fost convins că țara este locul în care trăiesc bunicii mei. Țin minte că, într-o vară, unul dintre camarazii mei de joacă mi-a mărturisit că peste o săptămână pleacă la țară cu părinții săi. Am sărit în sus de bucurie, spunându-i că și eu plec peste câteva zile, tot la țară și tot cu părinții. Fiind convins că este vorba de aceeași țară, aveam certitudinea că ne vom întâlni. [...] Peste câteva zile, așteptând să treacă orele, am fost consternat să descopăr că prietenul meu nu a dat curs întâlnirii. [...] L-am așteptat în zadar toată vara. Dar ideea că țara nu poate fi decât acolo unde trăiesc bunicii mei nu a putut fi clintită.

*Desigur, eram destul de mirat, la școală, să aflu că țara noastră este România, în timp ce țara mea se numea în mod clar Adâncata. Dar credeam că România este un nume mai urât, inventat de oficialități, pentru frumoasa mea Adâncata. În fine, copilăria nu se împiedică de cuvinte. Eu trăiam, la țară, realitatea vie a fericirii. Or, cine e fericit nu se întrebă cu ce cuvinte denumesc oamenii fericirea lui. [...] Eu știam bine că numele ei **personal** este altul.*

(Horia-Roman Patapievici, **Cartea cu bunici**, volum coordonat de Marius Chivu)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre viața la țară în timpul copilăriei? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 21

Citește textul cu voce tare.

Comunismul n-a fost niciodată o temă culturală în Bulgaria. La începutul anilor '90, s-a spus că e cazul să trecem peste ce-a fost, ceea ce pentru mine a reprezentat o greșeală. Acum, generația tânără concepe comunismul ca pe un stil de viață, cum ar fi stilul pop al anilor '60 sau '70, iar literatura bulgară poartă o parte din vină pentru această situație. Acum, după douăzeci de ani, am început să scriem despre această temă altfel, concentrându-ne asupra trăirilor personale. Abia acum a devenit comunismul o temă centrală în literatura bulgară, dar am ratat atâția ani. Legat de acest subiect, o altă temă care mă preocupă este importanța lucrurilor care nu se întâmplă. De exemplu, lipsa unei disidențe. Bulgaria a stat și-a tăcut atâta timp. N-am avut un '56, un '68, n-a fost niciun fel de revoluție. [...]

Una e nostalgia față de propria tinerețe și alta e nostalgia față de partidul comunist. Dar generația mea are o poziție bună, suntem ca un pod între generația veche, care a trăit mai mult sub comunism, și cea nouă, care nu mai știe nimic despre ce-a fost până acum douăzeci de ani.

(Ana Chirițoiu, interviu cu Gheorghe Gospodinov, în **România literară**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
  - b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/ de conținut.
  - c. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
2. Care este opinia ta despre importanța cunoașterii istoriei naționale? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 22

Citește textul cu voce tare.

... astăzi Academia nu mai poate interveni direct în evoluția limbii, dar poate să „însoțească” această evoluție. Cuvântul trebuie înțeles ca un apel la folosirea tuturor mijloacelor pentru a asigura o cultură a limbii, în stare de a o feri de degradare și urâțire. Niciodată ca în epoca modernă, iar la noi după 1989, limba unei țări n-a fost mai grăbită să-și schimbe straietele sau să-și neglijeze ortografia. Există globalizare și în limbă. [...]

Rămâne cultivarea limbii și ea cade, înainte de orice, în sarcina școlii. Aici se află atât începutul învățării regulilor, cât și începutul greșelilor. Bine însușite, regulile se fixează pentru totdeauna. [...]

Norma, odată învățată de către cât mai mulți, se cade supravegheată, ceea ce vrea să spună că o cultură reală a limbii nu se termină [...] cu anii de școală. Presiuni negative asupra limbii se exercită din multe părți. Astăzi, mai mult ca oricând în trecut, mass-media e răspunzătoare de incultura lingvistică. Felul agramat și primitiv în care se vorbește la televizor nu mai e un secret decât pentru vorbitorii înșiși. Și, dacă exprimarea invitațiilor la emisiuni e dificil de corectat, măcar moderatorii ar trebui instruiți ...

(Nicolae Manolescu, **Cultura limbii**, în **România literară**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre supravegherea de către instituții specializate a corectitudinii limbii române? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 23

Citește textul cu voce tare.

Pe mine, de exemplu, scrisul – corelat cu publicatul – m-a făcut să nu mă mai pot bucura de comunicarea cu un singur om. Dacă primesc un e-mail scris cu sinceritate, cu o mare mobilizare intelectuală, nu am răbdare să compun un răspuns la fel de amplu și nuanțat. Mi se pare ineficient să compun un text pentru un singur cititor. Meseria de scriitor m-a stricat. Îmi pot pune în mișcare inteligența și imaginația (în măsura în care le am) doar atunci când știu sau sper că mesajul meu va ajunge la mii de oameni.

Îmi dau seama cât de mult i-am dezamăgit de-a lungul timpului pe cunoscuții mei, răspunzându-le la impresionantele lor spovedanii cu enunțuri scurte de genul „Da. Ai dreptate.” sau „Lucrurile sunt mai complicate. Citește ce a scris în privința asta X.” De altfel, eu însumi sunt dezamăgit de această transformare a mea. Dar nu mai pot să mă schimb. Nu mai pot redeveni interlocutorul atent și plin de căldură de altădată, în stare să stea o noapte întreagă ca să redacteze un răspuns edificator la o scrisoare.

Am ajuns să consider o pierdere de timp compunerea unui text pentru o singură persoană. Dacă o femeie s-ar îndrăgosti de mine și ar vrea să-i răspund cu toată gravitatea și cu toată angajarea sufletească la mesaje, ar trebui să convoace câteva mii de femei și să semneze mesajele împreună cu ele, ca să simt că am cui răspunde. Atunci, da, m-aș mobiliza și aș compune scrisori care le-ar merge tuturor la suflet.

(Alex Ștefănescu, **A combina cuvinte**, în **România literară**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?

2. Care este opinia ta despre e-mailurile pe care le primești și care conțin texte standardizate? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 24

Citește textul cu voce tare.

O școală bună trebuie să fie adaptată societății actuale bazate pe informație. Este cât se poate de evident că rolul principal revine nu celor care învață la școală să construiască aparatele necesare, computerele și celelalte, ci celor care învață să le folosească. Nu se poate, desigur, soft fără hard, dar hardul singur n-ar folosi la nimic. Trei sunt scopurile școlii: să ofere cunoștințe, să formeze personalitatea și să creeze competențe. Cele trei sunt împletite, dar accentul pus pe unul sau altul diferă de la clasele mici la liceu și, mai pe urmă, la facultate. [...] Educație fără cunoștințe înseamnă însă manipulare și, nu întâmplător, fanatizarea ideologică presupune spălarea creierului.

Educarea sau formarea implică o solidă bază de cunoștințe. Succesul educației depinde de cultura generală pe care elevul o dobândește. Importanța disciplinelor umaniste, a umanioarelor, de aici provine. Elevul trebuie învățat să-și exploateze materia acumulată, să gândească, să se exprime, să aibă inițiativă proprie. Științele umane sunt acelea care creează astfel de aptitudini, aplicate apoi în stăpânirea științelor exacte și în practică. Practica atârnă de competențe, așa cum educația atârnă de instruire. Și este evident că aceste competențe se obțin în facultate, într-o măsură mai mare decât în liceu.

(Nicolae Manolescu, **Scoala și umanioarele**, în **România literară**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
  - b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/ de conținut.
  - c. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
2. Care este opinia ta despre importanța educației umaniste? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 25

Citește textul cu voce tare.

„Dacă în urmă cu 10 ani, v-aș fi spus cum arăta lumea de azi, ați fi zâmbit”. Steve Ballmer, omul nr. 2 după Bill Gates în Microsoft, și-a expus în această toamnă la București viziunea sa despre lumea ce vine: totul va fi interconectat, va fi legat în rețea, iar cine nu va face parte din joc nu va exista.

Probabil că principalul atu al managerilor de succes este viziunea: capacitatea de a vedea un lucru care nu există, cu toate repercusiunile sale și relațiile cu mediul. Și când doar gândul pus într-un mod inteligibil pe hârtie este mare lucru, dar un gând materializat într-o construcție, într-un sistem? Este aproape o minune.

Pentru că, de fapt, nu numai poeții, scriitorii sau artiștii plastici au statutul de creatori, ci și cei care creează dintr-o idee un sistem, o companie, un mecanism care produce valoare, o marfă, un serviciu de care oamenii au nevoie.

Acești oameni, care duc în spate un sistem, o organizație, care cu bani și alți oameni fac ceva de care ceilalți au nevoie și rezistă pe piață, sunt cei care duc lumea înainte.

(Sorin Pâslaru, **Furnizorii de idei duc lumea înainte**, în **Catalogul Ziarului financiar**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.

2. Care este opinia ta despre lumea viitorului? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 26

Citește textul cu voce tare.

UNESCO a inaugurat o listă mondială a valorilor intangibile pe care dorește să le salveze, printre care și meșteșugurile. [...] În România, Comisia de Salvagardare a Patrimoniului Cultural Imaterial și-a asumat această sarcină.

„Dacă produsele unui meșteșug nu mai sunt de folos în contextul vieții contemporane, meseria nu va mai fi transmisă generațiilor tinere și se va stinge. Dacă însă cunoștințele legate de practicarea lui sunt culese, păstrate în memoria activă și adăugate moștenirii culturale a unei comunități, atunci pot fi găsite modalități de a le pune în valoare ca repere identitare”, spune Ioana Popescu, director de cercetare la Muzeul Țăranului Român și membră a Comisiei.

Efortul de a păstra vii vechile meșteșuguri se lovește de numeroase obstacole, de la dispariția cererii pentru anumite obiecte legate de schimbarea modului de trai până la eșecul în conservarea peisajului cultural și la dezbaterea privind acordarea unei mărci tradiționale. National Geographic va încerca, în fiecare lună, să ridice câte una din probleme și să caute printre specialiști posibilele soluții.

(Meșteșuguri tradiționale din România, în National geographic)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
  - b. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
  - c. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
2. Care este opinia ta despre încercarea de a se păstra meșteșugurile vechi din România? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 27

Citește textul cu voce tare.

Dacă ați terminat o facultate de relații publice, comunicare, limbi străine, studii europene sau relații internaționale și anul acestea vreți să vă angajați, s-ar putea să aveți ceva probleme în găsirea unui loc de muncă. Angajatorii caută altceva.

Asta cu excepția cazului în care sunteți extrem de adaptabil sau aveți experiență și în arii ceva mai tehnice, cum ar fi contabilitatea, spre exemplu. Altfel, vă așteaptă un an greu, întrucât companiile nu mai sunt dispuse și multe nici nu își mai permit să angajeze oameni care să nu corespundă exact profilului căutat. „2012 nu este departe de 2011, deci, probabil, trendul din 2011 va continua. Vor fi căutate meserii în IT, în finanțe-contabilitate și, bineînțeles, meșteșugurile, care vor fi în creștere. Cred că domeniul financiar va descrește, la fel ca și cel bugetar”.

Pe scurt, evoluția economică și efectele sale în viața socială vor dicta tendințele anului 2012. Dincolo de faptul că toți cei care sunt buni și demonstrează că pot aduce valoare adăugată își vor găsi un loc în piață, nevoile imediate ale companiilor vor fi cele care vor dicta tendințele.

(Ana Răduță, **Avocații, medicii, specialiștii în coaching – joburile la mare căutare în 2012**,
în **Ziarul financiar**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistlar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre utilitatea orientării profesionale a tinerilor? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 28

Citește textul cu voce tare.

Într-o domnie de 47 de ani, Ștefan a făcut din Moldova un stat prosper și temut. Unii cinstesc victoriile lui în lupta pentru apărarea Occidentului creștin, alții laudă bisericile pe care le-a ctitorit. Dar cheia succeselor sale a fost o politică economică fermă. [...]

Moldova secolelor XV-XVI era racordată la circuitul economic și cultural dintre Orient și Occident, ceea ce i-a adus bani și faimă. Cu mai bine de cinci sute de ani în urmă, unul dintre cele mai importante drumuri comerciale ale Europei, „drumul mirodeniilor“, trecea prin Moldova, iar Ștefan cel Mare a fost primul care a înțeles deplin importanța acestui mare avantaj și l-a exploatat în folosul său. Comerțul a fost una dintre principalele rațiuni de stat ale voievodului, pentru care a purtat războaie ca să îndepărteze concurența, a încheiat alianțe ca să încurajeze și să protejeze traficul de mărfuri și chiar și-a ales miresele, pentru mai multă influență. O lecție pentru România de azi, care, de cincisprezece ani, încearcă, fără prea mare succes, să facă din teritoriul ei un spațiu al marelui tranzit comercial dintre Orient și Occident.

(Carmen Racovitză, **Ștefan cel Mare – drum și stat**, în **National geographic**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
  - b. Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
  - c. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
2. Care este opinia ta despre importanța dezvoltării relațiilor comerciale dintre state? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 29

Citește textul cu voce tare.

Nenumărați poeți, prozatori, esești, muzicieni au vorbit, scris, cântat, tânjit în operele lor, după adolescență. Adolescența lor, nu a copiilor lor. Rugați un adult să vă vorbească despre adolescență și veți auzi cuvinte roz, de dor și de inimă albastră. Rugați un părinte de adolescent/ă să vorbească despre vârsta cu pricina și rozul este înlocuit cu „negru în fața ochilor” [...], iar inima albastră este înlocuită cu palpitații și aspacardin. [...]

Există, pe lângă toate acestea, desigur, suficiente motive să-ți mângâi adolescentul pe cap, dacă te lasă, să-l strângi în brațe și să-ți spui: „Oricum ar fi, al meu e și-l iubesc”. Când întrebările lui arată cât de neștiutor, naiv și speriat este. [...]. Când descoperi, în ciuda siguranței și a nonșalanței afișate, spaimele în fața viitorului, frica de a pleca din căminul părintesc, teama de dentist, de bacalaureat, de prima întâlnire romantică. Când nu înțelege ce se întâmplă [...], cu mintea lui, măcinată de dilema „vreau să fiu independent, dar și să mă ajute ai mei”. Când descoperi ce inimă fragilă are în fața dragostei, cât de des răcește fiindcă fesul sau căciula îi strică frizura [...]. Când știi că va veni un timp când îți va fi dor de adolescența lui. Și a ta.

(Maria Iordănescu, **Întâlnire cu adolescența**, în **Dilema veche**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
  - b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
  - c. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
2. Care este opinia ta despre vârsta adolescenței ca etapă de formare? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 30

Citește textul cu voce tare.

L.D.: Vă urmăresc cuvintele?

M.V.: Tocmai. Creația e ceva viu, ceva neprevăzut. Poți să crezi la un moment dat că ai situația dramatică impecabilă, că ai un personaj nemaipomenit. Începi să scrii și vezi că textul nu se produce, nu iese cum trebuie. Sau vezi cum un personaj secundar își face loc și evoluează mai bine decât personajul principal. E un mister și scrierea. Scrierea dramatică, scrierea de piese de teatru e un mister, cum am mai spus. Ce mă interesează pe mine este să las textul să evolueze și dacă văd că nu merge în direcția bună îl abandonez, aștept, reîncep. E o muncă specială, care se hrănește din lecturi, din reflecție, din plimbări, din contacte, din observație. În ultimii cinci, șase ani am avut o etapă mai specială în viața mea. Am scris trei piese despre trei oameni care m-au marcat. Am scris o piesă despre Cehov, am scris o piesă despre Meyerhold și am scris o piesă despre Cioran. A fost o nouă etapă în viața mea, în care, după cum vedeți, n-am creat personaje, le-am extras din istorie, din istoria culturii, din viața reală și le-am pus să se exprime.

(Lucia Dărămuș, **Matei Vișniec față în față cu Emil Cioran**, în **Dacia literară**)

- Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
  - Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
  - Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
- Care este opinia ta despre relația dintre viața reală și creația literară? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 31

Citește textul cu voce tare.

Tata a cumpărat, la un moment dat, un petic de pădure în marginea Bucureștilor [...]. Abandonase practica medicinei pe la sfârșitul anilor douăzeci, când se lansase în administrarea unei bănci și în cooperare. [...] A fost pentru el o perioadă fără inspirație și destul de deabusolată.

Oarecum așa era și pentru mine, dar din alt motiv și anume pentru că, aflată la capătul opus al existenței, încercam să-mi definesc personalitatea și încă nu reușeam. Fără să-mi dau seama, cam tot ce făceam era un fel de reacție la tipul de educație pe care o primisem. Un laitmotiv al meu din acea vreme era că trebuie să cunosc cât mai multă lume și cât mai multe domenii noi. Plimbări, expoziții, invitații la ceaiuri, spectacole, orice mi se propunea era o noutate acceptată cu entuziasm. Alt laitmotiv era dorința vie de a deveni, în sfârșit, „la fel ca toți ceilalți”. Era o puternică dorință de integrare într-o lume pe care încă n-o înțelegeam. Îi vedeam aparența, fără să-i pricep tensiunile profunde și o simțeam infinit mai complexă decât mi se dăduse să înțeleg.

(Annie Bentoiu, *Timpul ce ni s-a dat, Memorii 1944-1947*)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?

2. Care este opinia ta despre dorința adolescenților de a fi „la fel ca toți ceilalți”? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 32

Citește textul cu voce tare.

Nu mă voi referi, în cele ce urmează, la jargonul sportivilor de performanță: inevitabil, cei care își petrec o mare parte din timp exersând anumite mișcări și folosind spații și aparate specifice folosesc pentru toate acestea denumiri mai mult sau mai puțin tehnice, impuse prin uz în comunitatea lor.

Interesante pentru publicul larg sunt, mai ales, acele elemente lexicale – preluate din jargonul profesioniștilor sau create în mod independent – care circulă în registrul colocvial al românei actuale. În genere, e vorba de formule glumețe, bazate pe modificări semantice (metaforă, metonimie etc.) sau joc de cuvinte. Semnalăm, acum câțiva ani, apariția expresiei sală de fițe, dezvoltată glumeț din sintagma sală de fitness, prin joc de cuvinte bazat pe asemănarea formei sonore a termenului englez cu cea a unui cuvânt frecvent folosit în limbajul familiar. Fără a miza pe o motivare semantică strictă (fițele nu se leagă intrinsec de exercițiile fizice, implicând însă ideea că acestea din urmă sunt la modă, preluate mimetic și practicate în condiții de lux), „deraierea lexicală” produce în acest caz un efect de surpriză și ironie.

(Rodica Zafiu, **Fiare și pătrățele**, în **România literară**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre limbajul folosit de adolescenți în viața cotidiană? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 33

Citește textul cu voce tare.

Lumea Teatrului Bulandra poartă pecetea spiritului lui Liviu Ciulei. Modernitatea teatrului românesc se definește prin opera acestui geniu. Liviu Ciulei a fost cu adevărat un geniu absolut al timpului meu. Iar mintea lui fabuloasă a dat sclipire ideilor lui și i-a înnobilat pe toți cei care i-au fost mai mult sau mai puțin în preajmă. Fondul solid al conceptelor s-a transformat în forme infinite care au vorbit despre arta pură. Creată, trăită și asumată de un spirit renașcentist. Vibrația pe care o producea ființa lui, seducția inteligenței, desfacerea sensurilor unui cuvânt, unui text, conexiunile vaste, elaborarea unui gând, pedanteria lucrului, respectul față de sine și, deopotrivă, față de toți ceilalți, relația între cuvânt și imagine, intuiția față de datele excepționale ale unui actor, situarea față de viață, artă și lume mi se par a fi unice și irepetabile în această dimensiune. A fost mereu înaintea timpului.

M-am gândit mereu că revenirea, după 1989, a Maeștrilor este o terapie. Un fel de școală deschisă, fără frontiere, fără generații, fără orgolii. Un spațiu al spiritului. Magic. Liviu Ciulei este, poate, cea mai complexă personalitate teatrală: scenograf, actor, regizor de teatru și de film, formator de școală. Un model și un prieten, totodată. El a strâns la Bulandra cele mai importante și promițătoare nume, cu care a pus bazele unui univers artistic profund. Și astăzi, cuvintele lui, șoaptele, gesturile, dialogul de pe scenă cu actorii plutesc în aerul Teatrului Bulandra. Liviu Ciulei: un magician care face și desface totul pe insula teatrului, ca Prospero pe insula lui.

(Marina Constantinescu, **Liviu Ciulei**, în **România literară**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.

2. Care este opinia ta despre rolul maștrilor/modelelor în promovarea culturii? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 34

Citește textul cu voce tare.

Omul adevărat, omul bun, păstrător al omeniei nu se războacă niciodată. A răspunde la rău cu rău este dovadă de slăbiciune. A răspunde la rău cu bine este dovadă de tărie și superioritate.

Un om ales își alege mijloacele. El nu cultivă răul pentru că a fost dăruit cu rău. El smulge vieții, oricât de mică, fărâma de lumină ce scânteiază ici-acolo în bezna nesățioasă ce stăruie cu ochi de tăciune pentru a ne înghiți de bună voie.

Ai în față un mișel. Poți fi sigur de aceasta, totuși nu ești îndreptățit să-l alungi sau să-l lovești. Poartă-te bine; umblă frumos cu el, umblă cu mâini de aur. Omul nu e întotdeauna pe deplin ticălos. În cel mai umbrat și apăsător suflet mai stăruie uneori un sâmbure al binelui. Purtarea ta bună poate aduce la viață o faptură nouă, până atunci doborâtă. Conștiința lui încărcată de piatra cu care te-a lovit ieri poate fi trezită, poate fi ușurată. Mâna ta caldă, mângâierea plină de dragoste pot să sfărâme urâtul din el și să-și dea seama, rușinat, de ceea ce a făcut ieri.

Așa apare lepădarea de un trecut urât și începe o viață nouă, străbătută de razele unui îndemn mereu spre bine. De la omul cel mai căzut poți avea bucuria celor mai frumoase însușiri și desăvârșite abnegații.

Atunci când omul nu e căzut în ireparabil, dar chiar și atunci, leacul adevărat este acela al bunătății, al îndemnelui curat. Omul se tămăduiește cu iertare, cu dragoste, cu mângâiere.

(Ernest Bernea, **La rău răspund cu bine**, în **Îndemn la simplitate**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre bunătate și iubire necondiționată? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 35

Citește textul cu voce tare.

Dacă am ști dinainte ceea ce ni se va întâmpla, probabil că nu am mai vrea să trăim. Dacă am ști dinainte că abia după patru eșecuri poți câștiga o bătălie n-am renunța la luptă. Eșecurile ne întăresc, ne determină să încercăm încă o dată și încă o dată până la o victorie probabilă. Eșecurile ne întrețin speranța, voința de a continua, dorința de a avea parte și de împliniri. Doar că pentru acestea suntem cel mai puțin pregătiți. E mai ușor să învingi o singură dată, decât să-ți consolidezi o poziție de după o bătălie câștigată. Adversarul știe asta și își găsește mijloacele să devină el învingătorul, își adună forțele, își elaborează strategia, îți caută punctele slabe și așteaptă momentul în care să pornească atacul. Viața e un război continuu. O succesiune de strategii și tactici ce presupune o continuă stare de veghe. Uneori obosim și renunțăm de bună voie la luptă, ori suntem blocați în propriile dileme, capabili de cele mai nesăbuite hotărâri. Chipul unui om la șaiszeci și trei de ani are întipărite în ridurile de pe față, în cutele de sub pomeți, în privirea adunată între pleoape întreaga istorie a vieții lui. Suma tuturor evenimentelor prin care a trecut.

(Paul Eugen Banciu, **Despre glorie VI**, în **Orizont**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
  - b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
  - c. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
2. Care este opinia ta despre curajul de a înfrunta necunoscutul? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 36

Citește textul cu voce tare.

*Cartea Biancăi Burța-Cernat, **Fotografie de grup cu scriitoare uitate. Proza feminină interbelică**, mi se pare, înainte de toate, foarte necesară. Ea vine să ilustreze un moment de înțelegere a literaturii române în întregul ei. Critica literară, începând desigur cu Titu Maiorescu, a trăit momentele firești, obligatorii, ale excluderilor. Și Maiorescu, și Lovinescu, și eroii generațiilor estetice, a treia, a patra, a cincea s-au impus și prin capacitatea lor de selecție. Și, fără îndoială, literatura feminină fiind, așa cum spune autoarea, „un caz particular al marginalității literare”, e marcată de șirul lung de excluderi dintr-o cultură care a trăit cu intensitate obsesia centrului.*

Literatura română a evoluat repede: în două secole a trebuit să-și definească direcțiile, mizele, personalitățile esențiale, rolul lor în afirmarea și definirea națiunii. Într-o societate în care universul tradițional nu era despărțit de vigoarea enclavelor arhaice, femeia/femininul erau așezate în planul al doilea. [...]

Cartea face importante incursiuni într-un secol al XIX-lea abandonat de prea mulți dintre istoricii literari care și-au fixat interesul asupra scriitorilor fundamentali, fie ei pașoptiști sau „clasici”. Fiindcă nu există o sinteză cu privire la evoluția femeii-scriitoare în spațiul românesc, Bianca Burța-Cernat încearcă să contureze „o hartă a prozei autoarelor din prima jumătate a secolului XX”, insistând, așa cum se cuvine, asupra scriitoarelor/individualităților din scrisul feminin interbelic.

(Cornel Ungureanu, **Fotografie de grup cu scriitoare regăsite**, în **Orizont**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.

2. Care este opinia ta despre importanța promovării literaturii? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 37

Citește textul cu voce tare.

Am scris despre „temele” lui Nicolae Manolescu fie în momentul apariției lor, fie la reeditarea în volume antologice, fie atunci când am încercat să conturez un portret general al celui mai important critic și istoric literar român de după Al Doilea Război Mondial. Cu atât mai mult mi-am propus să revin acum, când Editura Cartea Românească oferă, într-un volum compact, o selecție amplă, dar una care tinde la clarificarea statutului acestor „exerciții de libertate” pe care și le permitea, într-o cronică literară și alta, principalul creator de ierarhii și autorul celui mai durabil „canon” din literatura română contemporană. [...]

Temele sunt, așadar, parte dintr-o strategie abilă a subiectivizării scrisului lui Nicolae Manolescu. Pentru a-și merita locul în aceste cărți, adevărurile literaturii trebuie să fi fost, mai înainte, adevăruri ale vieții. Prin ușa întredeschisă a criticii se strecoară mesagerii unei lumi miraculoase: lumea persoanei întâi. Lumea lui „Cunoaște-te pe tine însuși”. O lume care își cere propriul stil. Verbul cel mai frecvent al acestei lumi este a (se) uimi. Iar deasupra lui, cei doi piloni pe care se sprijină scrisul manolescian. Pe de o parte, o eleganță de prozator, pe de alta, fatala, obligatoria luciditate a criticului literar.

(Mircea Mihăieș, **Patosul lucidității**, în **Orizont**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
  - b. Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
  - c. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identificeți în textul dat?
2. Care este opinia ta despre importanța cunoașterii de sine? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

**Examenul de bacalaureat
Proba A**

11 iunie 2012

Biletul nr. 38

Citește textul cu voce tare.

— **Scrii greu? Sau te apuci de scris greu? Sigur că atunci când e vorba de un roman, e normal să fie greu, fiindcă e ceva „de mare respirație”, cum se zice, dar scrisul în sine ... transpiri, să zicem, de-adevăratelea?**

— *Nu scriu greu. Lucrez mult pentru o carte, e adevărat, pentru că o scriu în mai multe etape: în prima fază, după ce mă opresc asupra temei, încep s-o umplu cu situații și personaje. Nu le culeg de pe stradă; ele se dezvoltă fie de la un amănunt autobiografic, trecând însă prin ficțiune, fie de la o situație despre care aud sau pe care o văd, însă complet transformată, dusă în altceva. Când cred că e suficient, mă apuc să scriu povestea propriu-zisă care pentru un roman poate dura chiar și mai puțin de-o lună. Asta e a doua etapă. A treia e iarăși una lungă: după ce termin de scris, îmi trebuie câteva luni pentru a veni cu corecturi, pentru a tăia pasaje întregi sau pentru a adăuga altele noi. Abia după aceea îmi permit să o duc la o editură. Deci scrisul propriu-zis nu e greu, e chiar o mare plăcere pe care mi-o permit. Și e perioada din întregul „proces” care îmi place cel mai mult, bineînțeles. Dar când scriu, în acea lună, trăiesc exclusiv pentru povestea mea. Adică scriu ca nebunul, zece-douăsprezece ore pe zi.*

(Când scriu, trăiesc exclusiv pentru povestea mea,
interview cu Lucian Dan Teodorovici, în **Orizont**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
  - b. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
  - c. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
2. Care este opinia ta despre calitățile pe care trebuie să le aibă un scriitor? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 39

Citește textul cu voce tare.

*Am ezitat o vreme înainte de a spune dacă accept sau nu să scriu despre **acasă** și semnificațiile sale. [...]*

*Cei care cred că **acasă** e ca o rulotă deplasabilă în funcție de toane și anotimpuri, se înșală amarnic. **Acasă** nu e peste tot, nu e pretutindeni, nu e acolo unde, fizic, ne putem deplasa. E doar într-un loc. Se adună din spațiile pe care le-am parcurs cu piciorul, mintea, imaginația, în locul acela. Uneori, suntem obligați să ne deplasăm punctul, centrul de greutate, numit **acasă**. Astfel se naște un **acasă** artificial [...].*

*Fiecare dintre noi este fericitul posesor al unui **acasă**. Unul singur, inconfundabil. Un fel de buletin imaginar. Nu putem exista în deplinătatea ființei noastre fără **acasă**. Sigur, poate suna pompos și, la o adică, fără acoperire în concretețea lucrurilor. Dar, dragii mei, chiar se întâmplă! Ne agățăm de această noțiune în momentele mai puțin fericite ale vieții. Când nu ne merge bine sau suntem într-o pasă proastă. Atunci **vrem**, cu disperare, **acasă**. Ca pe o ultimă salvare. Și strigăm cu tărie: „**Acasă!**”. Atunci ne trage ața cel mai intens spre locul pe care l-am amprentat cu prezența noastră. Cu pașii. Cu respirația. Cu privirea. Cu sufletul.*

(Simona Constantinovici, **Ce înseamnă acasă**,
anchetă realizată de Cristina Chevereșan, în **Orizont**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.

2. Care este opinia ta despre **acasă**? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 40

Citește textul cu voce tare.

La Geneva am cunoscut pe Eric Jackson, un student gata de absolvire la Oxford, om de cultură remarcabilă, literară (poetică, eseistică), filosofică și prețuind îndeosebi literatura și poporul spaniol, cunoscând limba spaniolă și toată cultura Spaniei, făcând în stil de mare eseist brillante asociații de idei și comparații de filosofia culturii. Faptul că iubea și cultura latină, fiind totodată foarte englez, m-a făcut să îl admir îndeosebi, ca și demnitatea, tactul, finețea lui în relațiile cu mine. Ne-am împrietenit la toartă și îl consider cel mai de calitate om pe care l-am întâlnit la Geneva și poate peste hotare, de când am călătorit dincolo de granițele țării. [...]

Marile prietenii de felul acesta înnobilează, spiritualizează, purifică, făcând pe prieteni să trăiască doar pe cele mai înalte culmi spirituale. Așa ceva nu se întâlnește însă deseori în viață și în orice caz nu la orice fel de oameni. [...]

Prietenia cu Eric Jackson are și avantajul că nu ne-am văzut atât de mult și de îndelungat, încât să ne descoperim și scăderile sau defectele. A fost o prietenie de vacanță, o prietenie de zile mari, care s-a înmulțit și prelungit, fără a se trece la banalități, familiarități, intimități, care de obicei strică sau distrug prietenii. [...]

O anumită discreție, distanță, rezervă sunt necesare în marile prietenii. [...] Nicio clipă nu am avut impresia că totul venea numai de la mine sau numai de la el, ci din amândouă părțile, firesc, sincer, măsurat.

(Petru Comarnescu, **Jurnal. 1931-1937**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre prietenia adevărată? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

**Examenul de bacalaureat
Proba A**

11 iunie 2012

Biletul nr. 41

Citește textul cu voce tare.

*Eram un adolescent în care nu se putea prevedea absolut nimica; aveam mari veleități matematice, mari veleități sportive și pe deasupra îmi plăceau extrem de mult romanele polițiste. Din întâmplare am citit și câteva cărți fundamentale în acea perioadă. Nu le socoteam pe atunci fundamentale, dar ulterior am constatat că ele m-au marcat. Una [...] a fost **Postulatele lui Euclid**, pe care eu le-am citit într-o ediție foarte veche, texte traduse din greacă, dacă bine-mi aduc aminte, pe care eu le luasem drept texte de geometrie, habar n-aveam că ele aveau să exercite o influență poetică fantastică asupra mea, ulterior. O altă carte care m-a marcat a fost **Bacovia**, care mi se părea atât de firesc, încât cartea lui aproape făcea parte din obiectele casei. Nu numai că îl credeam cuvânt cu cuvânt, cum am ajuns după un periplu întreg și astăzi să-l cred din nou cuvânt cu cuvânt, să cred tot ce spune el, dar mi s-a părut atât de apropiat de sufletul oricărei vârste și atât de profund spre diferență de oricare alt poet ... Bacovia a rămas un punct fix în mintea mea. Ca să fiu sincer, la început nici nu l-am citit ca pe un poet, l-am citit ca pe o carte. „Plumbul” lui l-am citit ca pe o carte și mi-a plăcut deosebit de mult, cu atât mai mult cu cât în acea perioadă citeam și „Moby Dick” și nu știu de ce parcă se completeau una pe alta. Balena albă Moby Dick a fost balena care m-a influențat cel mai mult în viața mea.*

(Nichita Stănescu, **Fiziologia poeziei**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre importanța lecturilor la vârsta adolescenței? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 42

Citește textul cu voce tare.

Duminică, 23 iulie [1995]

Dacă-l pun în fruntea listei pe Liiceanu și o mai adaug pe Gabriela Adameșteanu, aceștia sunt, mai ales, oamenii care mă fac să regret, din când în când, că nu stau la București. Prietenii cei mai buni acolo îi avem. E de altminteri în logica existenței noastre: cât eram în România, visam la Franța, sosind aici ne-am îndreptat privirile spre România și le-am lăsat astfel ațintite o viață de om – trăind mai mult la București decât la Paris. Acum, aici, cei mai apropiați prieteni au murit, iar câteva dintre marile prietenii s-au stins ori învrăjbit. [...] Numai că acolo [Bucureștiul] a devenit pentru mine, prin timpul scurs, departele. Dacă ne-am întoarce de tot, nu m-aș putea împiedica să-mi caut prin toate ungherele copilăria, adolescența, pe mama mai întâi, pe urmă pe tata. Ca, apoi, să trăiesc în închipuire tot ce n-a fost și n-ar fi putut să fie. Sau poate s-ar termina totul ca în basmul „Tinereții fără bătrânețe”: aș înlemni pe pragul din bulevardul Elisabeta, ca la porțile unui castel al trecutului netrăit.

Nu, într-adevăr, n-am curajul unui astfel de gest. Cu riscul asumat de a continua să viețuiesc ... în contratimp.

(Monica Lovinescu, **Jurnal esențial**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre importanța prietenilor în viață? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

**Examenul de bacalaureat
Proba A**

11 iunie 2012

Biletul nr. 43

Citește textul cu voce tare.

În primăvara lui 1938, de Paște, după ce scosesem, în anul precedent, al doilea volum din „Istoria Românilor” și după ce se isprăvisese îndelungata și nedreapta campanie împotriva primului volum, am făcut, împreună cu soția mea, și tot în cadrul societății „România”, o excursie în Grecia. Am plecat din Constanța cu vaporul la miezul nopții, ca de obicei, de data aceasta însă cu „Regele Carol I”, bastiment vopsit în alb, confortabil și cu o viteză bună. Vasele Serviciului Maritim Român se bucurau de o excelentă reputație în tot bazinul oriental al Mediteranei, din pricina vitezei, a serviciului ireproșabil, a meselor bogate și a punctualității orarului. Fiindcă erau toate vopsite în alb, li se spunea și „lebedele Orientului”. [...] La Constantinopol am rămas până seara, aproape de cină; ne-am folosit de escală, ca să mai vedem încă o dată „Sfânta Sofia”, această frumusețe unică arhitecturală. De data aceasta se deslușeau bine mozaicurile din partea superioară, de lângă boltă. Reîntorși pe vapor, căpitanul ne previne: „diseară, în Marmara, avem furtună”. Și, într-adevăr, de-abia începuse masa, când, ieșind în Marea de Marmara, simțim că vasul are mișcări puternice. [...] Cât ai clipi, sala restaurantului s-a golit. [...] Furtuna a durat câteva ceasuri.

(Constantin C. Giurescu, **Amintiri**, vol. 1)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre consemnarea amintirilor de călătorie? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 44

Citește textul cu voce tare.

Orele 7 după-amiază.

Tot n-am făcut nimic cu romanul. [...] Sunt ca un aparat de radio fără antenă. Nu mă las însă, fiindcă trebuie să reușesc; Aurora până la urmă va pleca și voi rămâne singur. Ce voi face dacă nu voi scrie? Ce voi face cu timpul? Ce voi face cu natura înconjurătoare, cu lucrurile, cu obiectele din odaie, cu oamenii pe care îi voi întâlni la masă? Vederea tuturor acestora nu mă bucură încă, natura continuă să mă neliniștească, obiectele să mă angoaseze. Iar când neliniștea și angoasa cedează, îmi amintesc că la vârsta de 36 de ani n-am încă familie și că sunt încă departe de a o avea, nu pot să mă gândesc liniștit la viitor. Orice gând de viitor îmi amintește de eșecul actualei mele legături cu Aurora. Deci numai scrisul mă poate salva de toate, numai conversația aceasta intimă cu lumea poate să aducă uitare și seninătate în inima mea. Așadar, încă o dată, astăzi trebuie să încerc să scriu.

(Marin Preda, **Jurnal intim**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre faptul că scrisul poate deveni o alternativă la realitate? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 45

Citește textul cu voce tare.

Miercuri, 19 noiembrie 1980.

Am sosit ieri-seară cu Andrei la Păltiniș, după un drum extenuant, de 12 ore, cu mașina. Pene de motor repetate: către Dealul Negru am vrut să ne întoarcem în București. Mai fiecare drum către Păltiniș a fost însoțit de peripeții și de piedici, cărora Andrei se grăbește să le găsească o semnificație inițiativă: conjurația realului și a precarităților sale [...].

Păltinișul l-am descoperit și de astă dată ca pe un „celălalt țărâm”: este o senzație unică, de intimitate în spirit, aceea pe care o am ori de câte ori la sosire apuc drumul către cămăruța mansardată a vilei 23. Pe Noica îl descopăr de fiecare dată treptat, mai întâi prin fereastra luminată, îngropată în acoperișul de șindrilă, prin merele din geam sau prin cheia lăsată pe dinafară în ușă. În cameră este întotdeauna cald și miroase a tutun de pipă. Ne prinde mâna în mâinile lui, bătându-ne încetișor dosul palmei, întru regăsire tandră și pact reînnoit de statornică prietenie. „Mă pot lipsi de o călătorie mereu amânată în Grecia, mă pot lipsi de București, dar de voi văd că nu mă pot lipsi. Ați venit într-un moment bun: «Scrisorile despre logică» și «Cartea arheilor» lăncezesc deocamdată, așa că sunt gata să vă slujesc pe voi.”

(Gabriel Liiceanu, **Jurnalul de la Păltiniș**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre importanța prieteniiilor dintre generații diferite? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 46

Citește textul cu voce tare.

Paris, 2 decembrie 1946

Dragă Jenny,

Îți răspund puțin cam târziu la scrisoarea ta, deși îndată ce am primit-o am vrut să-ți trimit o telegramă de mulțumire. Într-adevăr, de acolo nimeni nu-mi mai scrie. Înțeleg perfect motivele tăcerii generale și nu mă plâng. De altfel, eu însumi m-am dezrădăcinat într-o așa măsură, încât launtric simt că nu mai am dreptul la amintirea nimănui. În curând se vor împlini zece ani de când sunt la Paris, adică în singurul loc de pe glob unde se poate trăi. Acest răstimp comportă consecințe din cele mai grave și din cele mai agreabile. Vreau să spun că sunt fericit de a fi aici și nefericit de a nu mă mai putea imagina altundeva. [...]

Nu știi tu în ce mai crezi; în ce mă privește, am lichidat toate lucrurile și toate credințele, în ipoteza c-am crezut vreodată efectiv în ceva. Pentru a-mi da un pretext de activitate, am scris în vremea din urmă o „carte” în franțuzește [...]. Nu știi dacă va apare cândva. Este un fel de rămas bun la iluziile moștenite sau întreținute inconștient, un fel de teorie a exilului metafizic, fără pretenții de filosofie care mi se pare mai mult ca oricând ridicolă.

Te îmbrățișează cu drag, Emil

(Jeni Acterian, **Jurnalul unei fete greu de mulțumit**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre efectele desprinderii de spațiul natal? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 47

Citește textul cu voce tare.

Povestea Broadway-ului nu seamănă cu a niciunui alt cartier teatral de pe glob. Nicăieri, de altfel, teatrele dintr-un oraș nu și-au dat întâlnire și într-un număr așa de mare pe o singură stradă, pe un perimetru atât de restrâns ca la New York. Spectacolul muzical, transformat de timpurile moderne într-o fabuloasă afacere, s-a practicat acolo mai mult ca oriunde din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Un veac de teatru, așadar, de teatru muzical îndeosebi, care a exploatat până la secătuire – și exploatarea aceasta e departe de a fi luat sfârșit – tot ce era invenție, vervă, fantezie, talent, geniu chiar la autorii, textierii, compozitorii, regizorii, coregrafii Statelor Unite ale Americii.

E greu să-ți închipui azi că Broadway – „cale largă” în traducerea românească – un bulevard în formă de elipsă între străzile 40 și 54, a fost stăpânit nu demult de elanul vegetației, de flori și platani, de izbucnirea de viață a pajiștilor. [...]

Broadway-ul a fost și rămâne cel mai important târg – târg în sensul literal al cuvântului – de actori, dansatori, figuranți, muzicieni, descoperitor de talente și, totdeodată, ucigător al multor elanuri.

(George Sbârcea, **O stradă cu cântec sau povestea musicalului**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (nativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre poveștile/legende referitoare la marile orașe? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 48

Citește textul cu voce tare.

23 ianuarie 1923

Mult stimate d-le Ibrăileanu,

Răspunzând la o scrisoare a d-voastră de acum o lună, în care mă întrebați asupra venirii mele la „Viața românească”, v-am scris, dându-vă detalii asupra condițiilor. N-am primit de atunci niciun răspuns de la d-voastră și mi-e frică de insistența mea, poate de un simț prea practic, să nu vă fi jignit. Nici nu știu de ce am făcut-o. Nu e acesta caracterul meu. Vă rog mult să-mi răspundeți un cuvânt asupra acestei chestiuni. M-ați liniști de unele remușcări.

Un prieten mi-a împrumutat diferite colecții de reviste românești: „Gândirea”, „Cugetul românesc”, „Revista vremii”. Foiletându-le, mă conving din ce în ce că „Viața românească” trebuie să ia din nou, ca înainte de război, o atitudine militantă. La noi, unde critica apreciativă e indispensabilă, o revistă nu se poate resemna la un rol pur literar. Ea trebuie să aibă o atitudine culturală, să dirijeze, să conducă. Sunt atâtea lucruri de combătut și reformat. În primul rând, limba. Se scrie la noi groaznic astăzi. Pe urmă aspectul actual al literaturii, artificialitatea voită și nenaturală de a înlătura ideile și sentimentele pentru senzații etc. Și câte, câte altele. De altfel, din cele ce am citit, celelalte reviste așteaptă și ele un rol conducător de la „Viața românească”. [...]

Vă rog să primiți salutările mele respectuoase și profund devotate. Al d-voastră,

M. Ralea

(Scrisori către G. Ibrăileanu)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre importanța revistelor culturale? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 49

Citește textul cu voce tare.

27 mai 1969, Madrid

Dragă Mimi,

Voi căuta să obțin ceea ce tu dorești. Ar fi fost mult mai bine să fi trimis încă de acum două luni aceste lucrări, câștigam timp, dar nu înseamnă că nu voi face totul pentru a-ți da și o satisfacție, și dovada caldei prietenii ce ți-o port. Într-o lume așa de calculată, tu aduci o adiere de poezie romantică și în aceasta constă farmecul tău. Pentru această aiureală tinerească, păstrată în pofida anilor, Veguța te iubește așa de mult. În fond și ea este profund romantică, un romantism social care o face să umble pentru a da lecții gratuite de franceză și germană copiilor de oameni nevoiași. Această bunătate se irosește cu atâta generozitate și nu îndrăznesc să întreb cât a urzicat-o ingratitudea. Ea practică zicala poporului român „fă bine și aruncă-l în mare”, adică nu căuta să culegi floarea recunoștinței: mulțumirea o vei găsi în chiar gestul pe care îl faci. [...]

Acum să precizăm, dragă Mimi, ca să nu iasă vreo încurcătură: eu plec la Paris pe ziua de 12 iunie. [...] Voi rămâne [...] până la 10 iulie, când plec la Madrid cu Veguța. Ai programul meu și te poți călăuzi. Cum probabil că vei veni și tu la Paris, plecăm împreună. [...]

Îmbrățișări, Filifaun

(Pamfil Șeicaru, **Epistolar. Scrisori din exil**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre bunătate/recunoștință? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 50

Citește textul cu voce tare.

23 septembrie 1947, București

Dragă Pia,

Profit de ocazie să-ți scriu câteva rânduri despre noi. Și cum nu am prea mult timp, căci va trebui să vie dintr-un moment într-altul să ridice scrisorile, voi încerca să-ți spun esențialul. Pe aici e toamnă blândă, de care nu am profitat deloc [...].

Dinu a fost la Miorcani pentru 10 zile. A ajuns acolo într-o seară cu ploaie multă de toamnă. La poarta parcului l-au întâmpinat crengile copacilor uscați, profilate negru pe cerul cenușiu [...].

Seara îl copleșise atât de mult pustiul curții și al casei, încât se hotărâse să vândă a doua zi totul. Totuși, la lumina zilei lucrurile nu i se mai părură atât de sinistre și a început să adune și să strângă la un loc ce a mai rămas.

A dat ordin să se repare coloanele casei ce se surpau din cauza ploii și a hotărât, deși îl dureau mult, să taie cea mai mare parte a pomilor din parc, în locul cărora se vor cultiva alți copaci. [...]

Dragă Pia, te sărut cu mult dor, sperând că vei fi fericită în vremurile ce vor veni și că vei scăpa de toată nesiguranța de acum.

Nelli

(Dinu și Nelli Pillat, **Biruința unei iubiri: pagini de corespondență**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre legătura ființei umane cu locul în care a copilărit? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 51

Citește textul cu voce tare.

5 septembrie 1914, Craiova

Domnule Profesor,

Fiind dus la țară o săptămână și mai bine, de abia acum iau cunoștință de scrisoarea dumneavoastră. Desigur, aveți dreptate: fabricațiile literare de azi nu mai interesează pe nimeni. Eu însumi am impresia că sunt foarte ridicol ori de câte ori încerc să scriu un articol cu privire la mișcarea noastră literară – care e din ce în ce mai incapabilă să miște un condei, să atragă un suflet și să întrețină o iubire. De aceea și cred că s-ar impune o intervenție a dumneavoastră care ar avea darul să fărâme apatia literară de azi și să exercite asupra sufletelor o nouă și binefăcătoare influență. După câte s-au petrecut în timpul din urmă, e de așteptat ca și literatura noastră să capete un nou avânt bazat pe maturitatea de inspirație necunoscută până acum. S-au strecurat în sufletul nostru atâtea elemente de cunoaștere largă a resorturilor interne care țin omenirea în picioare, încât e peste putință ca această nouă experiență să nu se resimtă cât de curând și în dezvoltarea culturii și literaturii românești.

Și sunteți singurul, domnule Profesor, care ați putea să siliți literatura noastră să utilizeze noul sediment de experiență și de învățătură care s-a așezat acum înăuntrul sufletului românesc.

Al dumneavoastră cu neclintită credință,

D. Tomescu

(Scrisori către N. Iorga)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
  - b. Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
  - c. Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul.
2. Care este opinia ta despre influența evenimentelor sociale/istorice asupra literaturii? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 52

Citește textul cu voce tare.

1918 noiembrie 18, Iași

Dragă Marcella,

Am primit scrisoarea ta. Mă grăbesc a-ți răspunde, deși sper să ajung eu înaintea scrisorii. Te rog mult să nu consideri aceste eterne promisiuni ale mele ca intenționat nerealizabile. Gândește și tu la situația mea, la atâta grijă și la faptul că trebuie să mă aștept la fiecare ceas la o surpriză pentru a vedea că e vina mea de astea toate. Mică Marcella, îmi e dor de voi, așa cum nu-ți poți închipui. Știi bine că nu sunt atât de insensibil cum arată îndeobște actele mele. Toate nemulțumirile ce le produc celor din jurul meu sunt fiindcă sunt pasiv și mă las ușor influențat de eveniment, fiind incapabil să iau hotărâri definitive. Poate că o hotărâre definitivă nici n-ar fi oportună acum, fiindcă nu există decât una și aceea îndestul de tristă.

Astfel fiind, te rog încă să nu-mi atribui toate neglijențele mele unei intenționate rele-voințe.

Prin decembrie va trebui să plec la București, unde voi putea aranja la câteva zile angajamente serioase care să-mi permită a mă îngriji și de voi cum doresc și cum trebuie.

Mă gândesc la singurătatea ta, la cele ce suferi acolo și vezi bine că mă găsesc îndestul de culpabil, dar vezi, draga mea, că există poate și o fatalitate care ne impune suferința. [...] Nu fi nerăbdătoare, nu fă imprudențe. Curând se vor sfârși toate. Vă sărut cu tot dorul,

Cezar

(Corespondența lui Cezar Petrescu)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre capacitatea oamenilor de a-și recunoaște defectele? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 53

Citește textul cu voce tare.

*Art. 3. – (1) Libertatea muncii este garantată prin Constituție. Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit.
(2) Orice persoană este liberă în alegerea locului de muncă și a profesiei, meseriei sau activității pe care urmează să o presteze.
(3) Nimeni nu poate fi obligat să muncească sau să nu muncească într-un anumit loc de muncă ori într-o anumită profesie, oricare ar fi acestea.*

Art. 4. – (1) Munca forțată este interzisă.

(2) Termenul muncă forțată desemnează orice muncă sau serviciu impus unei persoane sub amenințare ori pentru care persoana nu și-a exprimat consimțământul în mod liber.

(3) Nu constituie muncă forțată munca sau activitatea impusă de autoritățile publice:

a) în temeiul legii privind serviciul militar obligatoriu;

b) pentru îndeplinirea obligațiilor civice stabilite prin lege;

c) în baza unei hotărâri judecătorești de condamnare, rămasă definitivă, în condițiile legii;

d) în caz de forță majoră, respectiv în caz de război, catastrofe sau pericol de catastrofe precum: incendii, inundații, cutremure, epidemii violente, invazii de animale sau insecte și, în general, în toate circumstanțele care pun în pericol viața sau condițiile normale de existență ale ansamblului populației ori ale unei părți a acesteia.

(Codul muncii)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?

b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.

c. Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre drepturile angajatului în societatea actuală? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 54

Citește textul cu voce tare.

Art. 5

Principiile care stau la baza gestionării durabile a pădurilor sunt următoarele:

- a) promovarea practicilor care asigură gestionarea durabilă a pădurilor;*
- b) asigurarea integrității fondului forestier și a permanenței pădurii;*
- c) majorarea suprafeței terenurilor ocupate cu păduri;*
- d) politici forestiere stabile pe termen lung;*
- e) asigurarea nivelului adecvat de continuitate juridică, instituțională și operațională în gestionarea pădurilor;*
- f) primordialitatea obiectivelor ecologice ale silviculturii;*
- g) creșterea rolului silviculturii în dezvoltarea rurală;*
- h) promovarea tipului natural fundamental de pădure și asigurarea diversității biologice a pădurii;*
- i) armonizarea relațiilor dintre silvicultură și alte domenii de activitate;*
- j) sprijinirea proprietarilor de păduri și stimularea asocierii acestora;*
- k) prevenirea degradării ireversibile a pădurilor, ca urmare a acțiunilor umane și a factorilor de mediu destabilizatori.*

(Codul silvic)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- b. Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
- c. Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre prevenirea degradării pădurilor? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 55

Citește textul cu voce tare.

Art. 2

(3) *Educația fizică și sportul cuprind următoarele activități: educația fizică, sportul școlar și universitar, sportul pentru toți, sportul de performanță, exercițiile fizice practicate cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic.*

(4) *Statul garantează exercitarea funcțiilor sectorului public și ale sectorului particular în domeniile educației fizice și sportului, în conformitate cu principiile colaborării responsabile dintre toți factorii interesați.*

(5) *Practicarea educației fizice și sportului este un drept al persoanei, fără nicio discriminare, garantat de stat. Exercitarea acestui drept este liberă și voluntară și se realizează independent sau în cadrul structurilor sportive asociative.*

(6) *Statul recunoaște și garantează persoanei fizice și juridice dreptul la libera asociere în scopul constituirii structurilor sportive.*

Art. 3

(1) *Autoritățile administrației publice, unitățile și instituțiile de învățământ, instituțiile sportive, precum și organismele neguvernamentale de profil au obligația să sprijine sportul pentru toți și sportul de performanță și să asigure condițiile organizatorice și materiale de practicare a educației fizice și a sportului în comunitățile locale.*

(Legea educației fizice și sportului)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre necesitatea practicării unui sport de întreținere? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 56

Citește textul cu voce tare.

Demnitatea omului ca ins nu are nicio importanță dacă demnitatea națiunii și a statului ei nu este în vigoare.

Ca să lupți și ca să merite să lupți pentru demnitatea personală, statul, mai înainte de orice, trebuie asigurat și ridicat chiar și cu prețul sacrificiului definitiv la măreție. Nimic nu este mult, când e vorba de organismul nostru comun, de viața noastră fundamentală: statul nostru, țara noastră, starea noastră generală și sublimă, în deplină viteză a luminii, iluminându-ne.

Excesul de individualitate și de ins poate fi o amăgire, un opiu, o otrăvă, dacă nu se așază la discreția istorică a țării în sine, dacă, râu fiind, nu se varsă în fluviul ei.

Urma nu scapă turma, iar partea nu desăvârșește întregul decât integrându-se întregului indivizibil.

Adolescent fiind, am luptat să exist ca individ, să mă definesc ca ins, să-mi cuprind sufletul în noțiunea de valoare. Când am cucerit această conștiință, mi-am dat seama că ea aparține mai întâi poporului meu, iar mie ca demnitate și individualitate, numai în măsura în care în mod real aparține poporului.

(Nichita Stănescu, **Amintiri din prezent**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce tip de text este acesta (nativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre patriotism? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 57

Citește textul cu voce tare.

Dintre prietenii mei din anii facultății, cel mai mult m-a atras – și această atracție era vecină cu fascinația – Nichita Stănescu, pe care l-am cunoscut mai îndeaproape cu prilejul primei luni de convocare militară într-o cazarmă de lângă Călărași, în vara lui 1953. Aristocrat rus pe linie maternă, Nichita era ... o ființă străină parcă de lumea înconjurătoare, înzestrat atât fizic (era frumos, înalt, subțire, „tras ca prin inel”, cu părul mătăsos, de-un blond ireal, cu ochii de-un albastru care te umplea de-o bucurie fără pricină), cât și psihologic, cu atributele angelismului. Sursa primordială a angelismului său era credința lui – una din acele credințe spontane și naive care-ți sunt date ca un har – în poezie. Venind de la Ploiești și nu dintr-o familie de intelectuali [...], Nichita n-avea mai mult decât cultura poetică pe care i-o dăduse liceul făcut în condițiile „democrației populare” ... Modelul său, pe atunci, era Topîrceanu [...]. A fost unul dintre privilegiile mele de a-l introduce în marea poezie română clandestină pe atunci – Ion Barbu, Blaga, Arghezi, Bacovia – pe care el a citit-o cu o bucurie în egală măsură a cunoașterii și a recunoașterii (și a recunoștinței).

(Matei Călinescu, **Ani tulburi**, în **Amintiri în dialog. Memorii**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?

2. Care este opinia ta despre relația de prietenie dintre doi oameni de cultură? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 58

Citește textul cu voce tare.

Impresia de la care plecăm este următoarea: fiecare popor are, lăsată de Dumnezeu, o față proprie, un chip al lui de a vedea lumea și de a o răsfârâge pentru alții. Fiecare își face o idee despre lume și despre om, în funcție de dimensiunea în care i se proiectează lui însuși existența. Cine se îndoiește oare că existența e clară și logică pentru francez; adâncă și nebuloasă pentru german; năvalnică și dezechilibrată, dar plină de rezonanțe nostalgice, pentru slav; practică și individuală pentru anglo-saxon; ordonată și ierarhizată pentru chinez? Mediteraneanul are o viziune ușoară și colorată a existenței, lipsită de tirania imperativelor. Nordicul, dimpotrivă, o viziune dramatică, plină de tensiune interioară. Un lucru care ar trece neobservat pentru mediteranean poate fi un prilej de catastrofă spirituală pentru nordic.

Mai mult decât atât – și aici încep devierile –, fiecare popor e absolutist în felul său de a vedea. Judecata lui despre existență constituie un tipar cu care judecă pe alții.

(Mircea Vulcănescu, **Dimensiunea românească a existenței**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre specificul național? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 59

Citește textul cu voce tare.

Când se abat marile urgii, oamenii bogați [...] sunt imediat gata de ducă. Ei n-au legături organice cu pământul țării și se despart ușor de orașele sau de castelele în care locuiesc, siguri că vor găsi, cu aurul lor, în alte țări, alte orașe și alte castele, unde vor putea continua viața ușoară de belșug ... Țăranul nu pleacă nici de voie, nici de nevoie. El n-are unde să-și mute sărăcia, pentru că, smuls de pe ogorul lui, ar fi osândit să piară ca un arbore smuls din rădăcini. De aceea țăranul e pretutindeni păstrătorul efectiv al teritoriului național.

Și dacă e așa în general, de ce n-ar fi și pentru țăranul român, a cărui dragoste de pământ e mai mare și mai naturală decât a altora? Căci pentru țăranul nostru pământul nu e un obiect de exploatare, ci o ființă vie, față de care nutrește un sentiment straniu de adorație și de teamă. El se simte zămislit și născut din acest pământ ca o plantă fermecată care nu se poate stârpi în vecii vecilor. De aceea pământul e însuși rostul lui de a fi.

(Liviu Rebreanu, **Laudă țăranului român**, în vol. **Dreptul la memorie**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identificeți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre legătura profundă dintre pământ și țăranul român? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 60

Citește textul cu voce tare.

Numeroase și felurite sunt darurile artistice care împodobesc viața țaranului român. În apriga luptă, din revărsat de zori până-n asfințit, – în violenta pasiune a pământului, a țărânei căreia îi smulge rodul, pe care o frământă cu sudoarea frunții și sângele său, – în tihna zilelor de sărbătoare, – în senina contemplare a splendorilor naturii în care-și duce traiul, care-l împresoară, căreia se dăruiește și în care se contopește cu un atotcuprinzător și naiv panteism, – înfrățindu-se cu pământul, codrul și vietățile, – păstrându-și dreapta credință în Dumnezeu și datinile străbunilor săi, – făcând din pieptu-i zid de apărare al „legii” și „moșiei”, apărându-și „sărăcia și nevoile și neamul”, – în zbuciumul dramaticei istorii a neamului său și în tot orizontul ființei lui, în tot, oricând și oriunde, țaranul român află prilej spre a-și manifesta puternicul său instinct artistic.

Coliba în care se adăpostește, unealta de muncă, vasele sunt atâtea motive pentru manifestarea, demonstrarea și afirmarea simțului pentru frumos al țaranului român. Cusături, țesături, alesături, crestături, ceramică, arhitectură, sculptura în lemn, minunatele troițe, fantasticele basme, eroii legendelor sunt elocvente mărturii și tot atâtea podoabe care izvorăsc din adâncurile firii Românilui.

(G. Breazul, **Muzica populară românească**, în vol. **Dreptul la memorie**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre capacitatea omului simplu/a țaranului de a fi creator de artă? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 61

Citește textul cu voce tare.

13.VI. 1959

Aș vrea să plâng, dacă lacrimile n-ar fi atât de sărate. Aș vrea să plâng nostalgia care-mi ninge azi sufletul. Sunt fericită și în același timp frământată de toate îndoielile inerente oricărui sfârșit de viață școlărească.

N-am să vorbesc despre astă ultimă zi de școală. A fost însă o zi plină, grea de lacrimi și de lumină. A fost o zi frumoasă, scursă între flori și ireal, în cadență de „Gaudeamus”.

Trebuie să recunosc că despărțirea de colegele mele nu-nseamnă, cel puțin acum, nicio nenorocire pentru mine. Se vede treaba că nu ele, ci altceva, ceva din soarele acestui început de viață și mai cu seamă gândul că tot ceea ce a fost până acum realitate trece de azi în amintire, mă face să regret și m-a făcut dimineața să plâng ca o nebună. [...]

Am scris în zeci de caiete de amintiri, deși le înțeleg inutilitatea. Credem acum că ele vor fi, în ani târzii, cheia spre lumea de vis a copilăriei. Dar porțile fermecate nu se deschid decât cu un descântec. Păstrăm zadarnic cheia pentru vremea când descântecul va fi de mult uitat. Am gravat pe pagini de album vorbe menite să fie mai târziu o evocare a ceea ce ne-a fost astăzi drag, dar am uitat că tot ceea ce iubim azi va deveni odată „amintirea unei iubiri”. Plângem acum pentru tot ceea ce ia cu ea clipa aceasta, pentru tot ceea ce am vrea să trăiască veșnic viu în noi și știm că nu va mai avea nicio importanță mai târziu.

(Ioana Em. Petrescu, **Jurnal**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre atmosfera creată în ultima zi de școală? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 62

Citește textul cu voce tare.

Permiteți-mi să încep scurta mea intervenție în problema Vechiului și a Noului în aglomerata noastră urbe cu o observație de o evidență strivitoare: anume că, dacă înainte vreme străzile erau pentru mașini, astăzi, grație uimitoarelor progrese de la poziția bipedă la patru roți, și trotuarele sunt pentru mașini! Este un adevăr axiomatic, care mă face să prevăd că, în curând, nu vor mai exista trotuare (ele fiind, din punct de vedere istoric, o fază de tranziție), ca atare mașinile vor putea fi parcate direct în case, în antreuri, pe holuri, eventual în sufragerii. Acest lucru ar avea avantaje imediate, dintre care aş releva două: renunțarea la alarmele antifurt (care s-ar dovedi riguros caduce) și protejarea de intemperii (intemperii fiind, în București, fatale în toate sensurile!). Șoferii ar beneficia, în fine, de acele privilegii pe care sunt nevoiți, deocamdată, să le smulgă fraudelor (prioritatea, proximitatea, selectivitatea), iar pietonii s-ar bucura, la rândul lor, de fațadele caselor, de laterale, eventual de acoperișuri – pe care s-ar circula, sunt convins, mult mai bine decât pe trotuarele de acum. (Într-o perspectivă nu prea îndepărtată, ar putea exista riscul ca și fațadele, acoperișurile etc. să fie invadate de automobil).

(Alex. Leo Șerban, **Mica dietetică**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul.

2. Care este opinia ta despre legătura dintre vechi și nou în spațiul urban contemporan? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 63

Citește textul cu voce tare.

*Categoria de **frumos** este una centrală a esteticii, am putea spune categoria fondatoare a acestei științe, la care toate celelalte se raportează și se poziționează, așa cum astrele și sateliții acestora se organizează într-un sistem planetar, având drept centru un nucleu numit soare sau stea. Se poate afirma că nașterea și evoluția științei esteticii se datorează reflecțiilor și dezbaterii asupra acestui concept nuclear de frumos, și care nu a fost doar apanajul sau spațiul alocat exclusiv teoreticienilor sau artiștilor, ci și oricărui ins de rând, pentru care, la modul personal la care operează intuiția sau bunul-simț, pentru a se ajunge încetul cu încetul la bunul-gust, a numit cu termenul natural de frumos un obiect natural, o vietate, un peisaj, un sentiment, o stare, o melodie, un produs destinat să placă etc. Cum gândirea, ca și limbajul uman, operează prin contrarii, firește că s-a socotit dintotdeauna frumos ceea ce se opunea categoriei simetric negative, **urâtul**, atrasă prin actul însuși polarizării în spațiul extins al esteticii. Inițial, frumosul a fost perceput ca o globalitate a tot ce impresionează plăcut simțurile omului, aproape ca o nebuloasă, din care s-au decantat în timp categorii de sine stătătoare ...*

(Adriana Botez, **Frumosul – categorie estetică și valorizare particulară**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:
  - a. Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
  - b. Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
  - c. Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?
2. Care este opinia ta despre modul în care facem distincția dintre frumos și urât? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 64

Citește textul cu voce tare.

Conștienți că trăim într-un context de multiculturalitate, în plan european, și de interculturalitate, în plan național, putem gândi orientarea proceselor aflate în curs spre o perspectivă care să facă posibilă conviețuirea noastră comună. Dobândirea, prin exercițiu și efort comunicațional, a unei autentice culturi a dialogului poate fi, în opinia noastră, soluția construirii unei realități sociale, în care tensiunile interetnice să nu mai fie sursă de conflict, în care diferențele culturale să potențeze progresul și să alimenteze o viață spirituală mai bogată și mai plină. [...]

A accepta multiculturalitatea și a învăța, mai ales, a trăi în contextul intercultural este o sarcină pusă în fața fiecăruia dintre noi, dacă dorim să ne construim, în colaborare, un viitor comun. [...]

Trebuie să învățăm respectul pentru celălalt ca și pentru altceva decât propria noastră experiență culturală. Altceva decât propria noastră experiență umană nu este ceva neapărat inferior sau ostil, ci, cel mai adesea, sursă de îmbogățire a orizontului propriu de cunoaștere și trăire. [...]

Dialogul intercultural este expresia recunoașterii că nu există un adevăr unic sau, mai exact, că adevărul se naște din confruntarea unor păreri divergente și că armonia unității se naște din pluralitatea formelor de manifestare a umanității din noi.

(Oana-Mihaela Airinei, **Toleranță și intoleranță**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre toleranța față de ceilalți? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 65

Citește textul cu voce tare.

Conflictul dintre generații este o constantă a vieții sociale; de generații se tot vorbește de conflictul dintre părinți și copii, dintre profesori și elevi. Societatea este dinamică, în permanentă schimbare, iar modelele culturale se transformă. Cei dintr-o anumită generație, formați după un set de valori, care au propriile convingeri legate de viață, riscă să fie mai puțin receptivi la schimbări.

De altfel, prăpastia dintre generații este mai vizibilă când copiii ajung la vârsta adolescenței. Această perioadă presupune un proces de opoziție. Tinerii încearcă să-și definească propriile valori, care nu sunt neapărat alegerile lor finale; ei simt nevoia să testeze și fac acest lucru opunându-se părinților.

Fiecare generație vrea să fie tratată cu respect, iar, aparent, lucrurile sunt simple. Pentru a obține respectul, fiecare tabără duce o bătălie crâncenă. De o parte a baricadei se situează copiii, care consideră că trebuie să-și impună punctul de vedere și își sfidează părinții. Specialiștii spun că părinții, care au experiență de viață, vor ca fiii lor să nu repete greșelile pe care le-au făcut și ei în tinerețe. Problema este că nu întotdeauna adulții găsesc modalitatea potrivită pentru a le explica tinerilor de ce adoptă o astfel de atitudine. Cred că numai prin faptul că ei sunt părinți trebuie să fie ascultați. Un astfel de comportament naște revolte în rândul tinerei generații, care susține că are dreptul să se exprime liber.

(Diana Blaga, **Conflictul între generații, abordare din perspectiva comunicării interpersonale**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre conflictul dintre generații? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 66

Citește textul cu voce tare.

Ca o echipă să funcționeze cu succes, membrii ei ar trebui să fie complet dedicați finalizării și realizării obiectivelor. Ei trebuie să sprijine procesul și produsul muncii în echipă.

Realizarea unui consens și asumarea sarcinii de către fiecare membru al echipei sunt foarte importante, atât în vederea succesului muncii în echipă, cât și a dezvoltării fiecărui membru. [...]

Competiția dintre membrii unei echipe joacă rar un rol eficace într-o muncă în echipă. Aceștia trebuie să devină camarazi, astfel încât să fie conștienți de prezența celuilalt, să-și ofere sprijin, să aibă grijă unul de celălalt și să-și împartă munca echitabil într-o manieră care să promoveze eficacitatea.

Echipa trebuie să stabilească o împărțire clară și echitabilă a rolurilor și a sarcinilor. [...]

O echipă eficace acceptă și recunoaște punctele tari și slabe ale membrilor săi și valorifică punctele tari ale fiecărui membru. Membrii recunosc că este importantă contribuția fiecărei persoane. Deși este posibil să nu fie de acord cu tot ceea ce spun sau fac ceilalți, ei se respectă reciproc, recunosc drepturile celorlalți de a avea și exprima opinii individuale. Apoi cad de acord cum să avanseze pe baza unui consens. De asemenea, ei recunosc și apreciază faptul că performanța combinată a unei echipe este mai semnificativă decât suma contribuțiilor individuale.

(Mariana Paleu, **Utilizarea abilităților de muncă în echipă**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre munca în echipă? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 67

Citește textul cu voce tare.

Internetul poate constitui o cale alternativă / variantă care trebuie exploatată / înțeleasă / comentată, dar nu trebuie uitat că respectarea unor criterii (și estetice) cât se poate de bine definite poate conduce la realizări notabile. Viitorul va decide cum vor conviețui internet, cărți, ziare, radio, televiziune ș.a.

Este însă evidentă latura bună – s-au creat asociații pe net, site-uri puternice la nivel internațional. Aici ajungem și la modalitatea mult mai accesibilă de comunicare pe care o oferă spațiul virtual. Mai în acord cu tendințele de „globalizare” a informației. Cu o notă însă privind problemele legate de posibilitățile concrete de verificare a corectitudinii informației!

Ar fi de subliniat că internetul – prin spațiul mai mult decât generos pe care îl oferă – sprijină mult afirmarea/propagarea mai rapidă a unei diversități de opinii, și acest lucru este, cred eu, unul din cele mai importante aspecte. De fapt, în ultimă instanță, cred că cei mai mulți dintre autorii care care au apelat la internet, au făcut-o, poate, mai ales pentru facilitatea (fie și cel mult în aparență) de a-și face cunoscute mai ușor creațiile.

(Ionuț Caragea, **Literatura virtuală și Curentul Generației Google**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre relația dintre internet și cărți în societatea contemporană? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 68

Citește textul cu voce tare.

[...] expresiile feței pot fi controlate atunci când oamenii doresc acest lucru. De aceea, este greu de detectat adevărata stare a celor care intră în comunicare. Cu toate acestea, există zone ale chipului care scapă controlului individului, astfel încât ele pot emite mesaje relevante despre starea sufletească a unei persoane. Aceste zone se situează în jurul ochilor, frunții și al sprâncenelor.

Se afirmă că ochii sunt „fereastra sufletului”, că ei exprimă cel mai bine trăirile interioare ale omului.

Prin intermediul ochilor, oamenii supraveghează natura și cursul unei comunicări pentru a se putea adapta rapid reacțiilor interlocutorului.

Mișcările ochilor, durata și intensitatea privirii sunt sincronizate, de obicei, cu ritmul și fluența vorbirii. Se poate observa că o persoană care vorbește calm are o privire liniștită, iar intervalele la care își schimbă direcția privirii sunt mai lungi, în comparație cu o persoană care vorbește în ritm alert, la care mișcările ochilor sunt rapide.

Persoanele cu ezitări în exprimarea unor mesaje au privirea fixată în depărtare; prin contrast, persoanele care țin o expunere în mod fluent caută să capteze privirile auditoriului, mărinzind aderența vizuală cu acesta.

(Ioan Lupei, **Comunicarea – suport al negocierii**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente de conținut importante (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre capacitatea omului de a-și controla emoțiile? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 69

Citește textul cu voce tare.

Îi învățăm pe copiii noștri să fie curați, respectuoși, politicoși, să-și asculte dascălul și părinții, să fie atenți când traversează strada, să nu mintă etc. Cu adevărat, însă, foarte rar ne gândim cum să-i învățăm să fie generoși. Să dăruiască.

În preajma sărbătorilor, în special, copiii oferă nenumărate lecții de generozitate: strâng, alături de adulți, bani sau jucării pentru familiile sărace, colindă pe la casele celor nevoiași, fac spectacole pentru copiii aflați în centrele de plasament, aduc alinare celor bolnavi. Îi învățăm, apoi, pe cei mici [...] să aleagă cadoul potrivit pentru bunica sau pentru un prieten, să dăruiască flori învățătoarei, să-și împartă jucăriile cu cei mai puțin norocoși. Și e bine că toate aceste lucruri se întâmplă. Dar ele nu pot fi decât un (prim) pas. Cred că lecția despre generozitate, despre adevărata generozitate, este ceva mai complicată: departe de a rămâne doar o simplă regulă de bune maniere sau un moment festiv, adună în ea o seamă de exigențe mult mai diverse și mai profunde decât pare la prima vedere. Un dar făcut cum se cuvine e mai mult un dar făcut din politețe, din dorința de a recompensa un gest frumos sau o iubire necondiționată (deși, nici aceste motive nu-s deloc de lepădat). Un dar făcut cum se cuvine are efecte nu numai asupra celui care primește, ci și asupra celui care oferă.

(Maria Iordănescu, **Despre generozitate**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)?
Motivează-ți răspunsul
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre rolul generozității în viața copiilor? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 70

Citește textul cu voce tare.

Vreme de unsprezece ani, „Observator cultural” a reușit să se impună pe „piața ideilor” prin promptitudinea intervențiilor pe teme de actualitate și prin calitatea intelectuală a colaboratorilor săi, prin atitudinea tranșantă și radicalismul opțiunilor, ca și prin disponibilitatea de a pune în discuție, fără prejudecăți, o serie de subiecte multă vreme considerate tabu, ceea ce a atras asupra revistei (și asupra unora dintre semnatari) nu doar aprecieri, ci și reproșuri, formulate pe varii tonuri.

*Dincolo de subiectivități, de orgolii sau de resentimente, dincolo de reușite și de inevitabile „accidente de parcurs” – doar cine nu știe ce înseamnă presa nu înțelege cum se pot produce – **Observatorul cultural** a devenit, în cei unsprezece ani de apariție constantă, o instituție de sine stătătoare, un spațiu necesar al dialogului cultural, al dezbaterilor pe teme la „zi”, o revistă care a promovat sistematic spiritul critic și cultura ideilor.*

Am pornit de la bun început de la premisa că a sancționa dreptul la diferență în termenii unui „delict de opinie” trădează o mentalitate provincială, puternic marcată de autoritarism. Diferențele de gândire constituie, de fapt, realitatea și norocul unei culturi vii, una dintre consecințele benefice ale polemicilor de idei fiind chiar dinamizarea și diversificarea vieții culturale, care nu are decât de câștigat pe termen lung. Singura condiție – fundamentală însă – este ca polemica de idei să nu devină atac la persoană.

(Carmen Mușat, **Pledoarie pentru acțiune culturală**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Cărui stil funcțional îi aparține textul de mai sus? Menționează două caracteristici formale/de conținut ale acestuia.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifiți în textul dat?

2. Care este opinia ta despre rolul diferențelor de opinii în cadrul unei publicații/emisiuni de televiziune sau radio? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 71

Citește textul cu voce tare.

În grecește, **petra** înseamnă stâncă, iar antica Petra s-a așezat, pare-se, peste capitala biblică a Edomului, Sela (tot stâncă, în ebraică), traducându-i numele. Dacă așa este, și dacă ... de la început a fost traducerea, atunci acronimul* PETRA, ales pentru desemnarea unui proiect dedicat problemelor cu care se confruntă acum traducătorii de literatură, nu ar trebui să fie întâmplător, pentru că trimite iscusit atât la însușirea fizică a **petrei**, cât și la semnificația (multi)culturală a Petrei.

Și apoi, nu se putea găsi un loc mai potrivit pentru desfășurarea congresului PETRA decât Bruxelles-ul, capitală a unei țări cu trei limbi oficiale, iar în prezent cu siguranță cea mai cosmopolită dintre capitalele europene, unde aproape că se verifică adevărul maximei lui Umberto Eco: „Limba Europei este traducerea”. Îmi place să cred că, la nivelul autorităților europene, acest aspect al specificului local a avut darul de a pune schimbul și dialogul între culturi în perspectiva traducerii, care le-a mijlocit dintotdeauna.

(Marina Vazaca, **Platforma Europeană pentru traducerea literară Petra la Bruxelles**)

acronim*, s.n. – (cuvânt) format din prima sau primele litere ale cuvintelor care compun o sintagmă, o expresie, un titlu

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre importanța traducerilor de literatură? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 72

Citește textul cu voce tare.

De mai bine de două mii și cinci sute de ani oamenii caută răspuns la întrebarea „ce este fericirea?”. Problema nu e că nu l-au găsit, ci că au găsit prea multe. Și nu știu cum să aleagă. Această inflație a creat sentimentul că suntem cu toții experți în fericire, ceea ce a degradat semnificativ prestigiul subiectului. Dacă pentru vechii greci, el era tema etică centrală, pentru noi a devenit prilej de zâmbete înțeleghătoare.

Banii

Unii cred că o viață fericită e una în care ai bani. [...] Nimic nu îți lipsește. [...] Ce poate fi mai convingător decât asta? E neîndoielnic faptul că nu poți vorbi de o viață fericită dusă în mizerie și sărăcie. Pe de altă parte însă, banii nu pot fi țelul suprem care să subordoneze toate eforturile noastre. Ei sunt mai degrabă un mijloc pentru atingerea altor scopuri, mai înalte. La un moment dat, în ceas de cumpănă, recunoști că sănătatea, de pildă, e mult mai importantă decât banul. „Până la urmă tot într-o cameră locuiesc, chiar dacă am mai multe palate” — declara recent un alt bogătaș [...]. Unii, mai cântitori, ar putea spune că bogătașului nostru mulțumit de sine îi lipsește totuși ceva esențial, anume caracterul, iar un om lipsit de caracter nu se poate spune că a avut o existență împlinită.

(Valentin Mureșan, **E de ajuns să fii fericit?**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?

2. Care este opinia ta despre ce înseamnă *fericirea*? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat

Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 73

Citește textul cu voce tare.

În domeniul culinar există o teorie care spune că cea mai bună mâncare este cea făcută cu cât mai puține ingrediente. Așa e și cu muzica în cartea mea de rețete. Impactul pe care îl poate avea muzica asupra unui ascultător/spectator este cu atât mai mare, cu cât pe scenă se află mai puțini artiști (care să-și expună ideile/opera) și cu cât spectatorul/ascultătorul este mai însetat, adică nu a fost hrănit în exces înaintea concertului cu stimuli similari celor din concert.

O rețetă de muzică valabilă pentru oricine – dar mai ales pentru cei care preferă stimulii vizuali – este cea care spune că poți avea acces la muzica fină prin filmele pe care le vezi. [...]

Cum ar fi dacă ar exista rețete universale valabile pentru ascultat muzică? Rețete care să spună tuturor „cum se face”. Ceva similar cu învățatul matematicii, care te ia de la 1+1 și care te duce la integrale. Ceva care, în muzică, să te ia „din pădurea cu alune” și să te ducă la clasic-jazz-experimental-improvizație?

Ar fi minunat și trist în același timp. Ar fi minunat pentru că am ști că există un mod sigur de a ajunge „la ceea ce contează”, dar ar fi și trist pentru că am ajunge toți la fel.

Da, sunt de părere că îți faci singur cartea de rețete în muzică. O carte pe care nu o va mai citi nimeni în afară de tine, oricât de mult ți-ai dori, și de care ar trebui să te bucuri pentru că ea e scrisă cu ceea ce ai simțit.

(Bogdan Bugoiu, **Cum să asculți muzica**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre avantajele/dezavantajele existenței unei rețete de ascultat muzică? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 74

Citește textul cu voce tare.

Brazilienii nu par a fi aflat că, pretutindeni în lume, uzanța cere să se aplaude o singură dată, la final. Și fără îndoială că regula germană – aceea de a lăsa cinci-șase secunde de tăcere absolută după stingerea ultimului acord și abia apoi să bați din palme – li s-ar părea de-a dreptul absurdă, dacă ar afla de ea.[...]

Aplauzele continui în sălile braziliene de concert pun în lumină o realitate neașteptată: e vorba de puterea exagerată a convenției, de reticențele noastre în a o înfrunța. De ce să aplaude, la urma urmei, doar la finele unei opere muzicale, nu și în timpul ei? [...] Să ne închipuim o clipă cum ar arăta un concert la care entuziasmul sau nemulțumirea publicului ar acționa nestânjenite, iar aplauzele, ovațiile ori fluierăturile s-ar produce ori de câte ori ascultătorii sunt emoționați: ce spectacol măreț s-ar desfășura în sală, paralel cu cel de pe scenă! Oamenii ar veni la concertele simfonice complet destinși, nu plini de morga inerentă evenimentului artistic. Poate că și numărul amatorilor de muzică simfonică ar crește astfel simțitor, fără să se mai limiteze la cercul închis al „inițiaților”. Toată lumea ar avea de câștigat – mai puțin interpreții, desigur.

(Mihai Zamfir, **Aplauze**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narrativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce elemente importante de conținut (idei, argumente, fapte, opinii) identifici în textul dat?

2. Care este opinia ta despre modul în care se manifestă tinerii la un eveniment cultural/artistic? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.

Examenul de bacalaureat
Proba A

11 iunie 2012

Biletul nr. 75

Citește textul cu voce tare.

La Lugoj sau la Satu Mare, la Reșița sau la Turnu Severin, numărul lor sporește de la o zi la alta. Iar cei foarte mari din București sau de la New-York își amintesc că s-au născut la Botoșani sau la Baia Mare, la Timișoara sau la Craiova și povestesc cum stăm (în ceea ce privește) cultura lumii în secolul XXI în revistele zis mărginașe.

Cu „Orizont” lucrurile sunt mai simple, fiindcă ea are o istorie despre care se scriu doctorate și are în jurul ei și în devenirea ei nume și întâmplări de seamă ale culturii române. E interesată de actualitatea culturală românească, bănățeană, timișoreană, dar actualitatea culturală locală începe, în acest timp al globalizării, de la întrebările care se pun în centrele mari ale culturii. Geografia literară timișoreană e legată și de o Europă centrală în studiul căreia revista noastră a avut inițiative deosebite, dar și de proiectele unor vremuri ale postistoriei, postmodernității. [...]

Preocuparea pentru valoare nu transformă „Orizont” într-o revistă elitistă. Suntem mereu interesați de dialog, de problemele generale ale orașului, ale locurilor din preajmă. Geografia culturală propusă de noi vrea să cointereneze istorici, antropologi, politologi, inși ai actualității culturale. „Orizont” este o revistă a scriitorilor, a „celor care scriu”, a artiștilor exponențiali, dar și a cititorului, – a comentatorului de „literatură”. Mi se pare grăitor tirajul revistei – 1.500 de numere. Când vom ajunge la 15.000, vă vom da de știre.

(Cornel Ungureanu, **La ce bun revistele literare**)

1. Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos, referitoare la situația de comunicare din textul dat:

- Cine ar putea fi receptorul textului dat, având în vedere scopul comunicării?
- Ce tip de text este acesta (narativ, descriptiv, informativ, epistolar, memorialistic, argumentativ)? Motivează-ți răspunsul.
- Ce se poate deduce din text despre emițătorul acestui mesaj (atitudine, perspectivă, intenții)?

2. Care este opinia ta despre rolul revistelor culturale? Susține cu argumente opinia pe care o enunți.